

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, AUGUST – RUGPJŪČIO 14, 2014 • Vol. CV Nr. 95 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-13-14

ŠIAME NUMERYJE:

„Metai” – skautų stovykla Rake – 6 psl.

Po 101-ojo Lietuvos vyčių suvažiavimo – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

„Nesu tikras, kad šį kartą laimėsime”

Edward Lucas

Rusijos kariškiai treniruojasi Žukovskio poligone netoli Maskvos.

EPA-ELTA nuotr.

Vladimiras Putinas viešnągė „savajame” Kryme, Vladimiro Žirinovskio grasinimai „sunaikinti” Baltijos šalis ir Lenkiją, Rusijos „humanitarinės” pagalbos siunta, kurią Ukrainos premjeras Arsenijus Jaceniukas pavadino „Maskvos cinizmo viršūne”, o Ukrainos visuomeninės organizacijos „Piliečių iniciatyva” vadovas Dmytro Snegiriovas išpėjo, kad sunkvežimiuose slepiami radijo švyturiai „Grad” raketų nutaikymui – įvažiavus į Ukrainos teritoriją, vilkstinė esą bus sunaikinta, kaltę suverčiant Nacionalinės gvardijos kariaus...

Prisiminkime dar praeitos savaitės pranešimus apie tai, kad atliekant Malaizijos oro linijų keleivinio lėktuvo katastrofos tyrimą nustatyta, jog teroristai ketino įvykdyti išpuolį prieš „Aeroflot” keleivinį lėktuvą, kuris būtų tapęs pretekstu Rusijai įsiveržti į Ukrainą.

Pabaltijiečiams gerai pažįstamos „didžiojo kaimyno” klastos, tik Vakarai niekaip nenori matyti Rusijos tokios, kokia ji yra iš tikrųjų. Štai vakar Vokietijos kanclerė Angela Merkel vėl pareiškė, kad dėl krizės Ukrainoje negalima visiškai atsiriboti nuo bendradarbiavimo su Ru-

sijos prezidentu Vladimiru Putinu, nors ir išpėjo, kad Kremliaus vadovas taip pat turi dėti pastangas, jei nenori būti izoliuotas...

„Manau, kad padėtis Ukrainoje pablogės – galime tikėtis didesnio masto Rusijos intervencijos, vadinamojo ‘humanitarinio koridoriaus’ ir Rusijos ‘taikdarių’.

V. Putinas pateko į spąstus, kuriuos jam paspendė jo paties propaganda ir retorika. Jam sunku apsisukti ir grįžti atgal arba keisti veiksmų kryptį, todėl jis įstrigęs su savo ksenofobiška ir agresyvia užsienio politika, kuria bandoma paslėpti nevykusią vidaus politiką. Manau, kad reikalai bus nemalonūs artimiausius keletą mėnesių, o gal ir ilgiau”, – teigia garsus britų politologas Edward Lucas.

„Draugo” skaitytojų dėmesiui – išskirtinis Edward Lucas interviu. Dėmesio centre – Rusijos agresija, informaciniai karai ir šnipų intrigos. Su britų apžvalgininku, politikos žinovu, „The Economist” redaktoriumi kalbasi „Draugo” žurnalistas Gintaras Visockas. – 3 psl.

Tradicinė lietuvių susiartinimo šventė

Neringos stovyklautojai, atsidėkodami vienuolėms seserims, įteikė dovanų – naminės ruginės duonos kepalą.

Rūtos Andriuškevičiūtės nuotr.

IRENA NAKIENĖ-VALYS

Liepos 27 d. Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserų sodyboje Putname, Connecticuto valstijoje, rinkosi ne tik aplinkinių valstijų gyventojai, bet ir jų vaikai ir anūakai, svečiai iš Europos ir

kitų žemynų. Lietuvių susiartinimo šventė Putname pralėkė laiko šuoliais, palikdama dalyvių širdyse nepakartojamus išpūdžius, kurių neįmanoma nupasakoti keliais žodžiais ar parodyti keliose nuotraukose. Turime pasidžiaugti, kad ištikimybė šiai šventei – sena, tvirta dvasia, neiš-

blėstanti jau 68-erius metus.

Piknikus rengia organizacinis komitetas, kuriam vadovauja Aidas Kupčinskas, o padeda daug savanorių, savo sunkiu darbu bei pasiaukojimu sukviečiantys pasidžiaugti, pabendrauti išėivijos lietuvių į seserų vienuolių sodybą. – 4 psl.

Kas bloga šiandien, negali pasidaryti gera rytoj – Olandų priežodis

Kaip ir daugelis „Draugo“ skaitytojų, seku istoriko Egidijaus Aleksandravičiaus spausdinamą knygą „Karklo diegas“. Beskaitant ir besidžiaugiant ten sutelkta lietuvių pasaulyje istorija kartais užtinku informacijos, kuri, mano žiniomis, nėra tikslī. Porą vėliausių pavyzdžių norėčiau patikslinti. Vienoje skiltyje („Draugas“, 2014 m. liepos 24 d.) rašoma apie Čikagos Mokslo ir industrijos muziejų (išeiviai jį vadina Mokslo ir pramonės muziejumi). Aprašomas „milžiniškas eksponatas“ – vokiečių pavandeninis laivas U505, kurį amerikiečių karinės pajėgos „pagavo prie Šiaurės Afrikos krantų“. Toliau rašoma, kad būrelis amerikiečių komandos, vadovaujamų Zenon Lukosiaus, rizikuodami savo gyvybėmis, tą laivą greitai išminavo. Su ta istorija man teko arčiau susipažinti, nes aš tame muziejuje kurį laiką dirbau gidu ir smalsuolių grupėms aiškinau visas tos istorijos plonybes. Nuo 1954 metų, kai tas laivas rodomas šiame muziejuje, jį aplankė daugiau kaip 25 mln. žmonių.

Taip, Zenon B. Lukosius prisidėjo prie to pavandeninio laivo paėmimo ir išgelbėjo jį nuo nuskandinimo 1944 m. birželio 4 d. Nėra aišku, ar tas laivas tikrai buvo užminuotas, nors to buvo bijota. Tačiau Lukosius nebuvo komandos vadovas, tik vienas iš devynių jūreivių, užėmusių laivą. Komandai vadovavo leitenantas Albert L. David. Lukosiaus rangas angliškai buvo vadinamas „Chief Metal Machinist's Mate“. Lietuviškai galima būtų sakyti, kad jis buvo laivyno mechanikas. Tai nesumažina jo nuopelnų, bet patikslina jo vaidmenį U505 užėmime. Po karo jis dirbo pramoninių stogų dengėju. Mirė 2006.08. 12 d., sulaukęs 87 metų. Kaip suprantu, jis yra palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

Istorija nemeluoja, bet istorikai gali klysti

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Kitoje minėtos knygos skiltyje („Draugas“, 2014 m. rugpjūčio 2 d.) gerbiamas istorikas rašo apie Marquette Parko lietuvių telkinį: „Tvarkingai išsiričiau nedideli namukai, parkas su Dariaus ir Girėno paminklu...“ Man užkliuvo „nedideli namukai“. Čikagoje gyvenau Town of Lake, Brighton Parko ir Marquette Parko rajonuose. Pirmųjų dviejų rajonų daugiausia medinius namus gal ir galima apibūdinti kaip „nedidelius namukus“, bet tokia charakteristika tikrai netinka Marquette Parko rajone statytiems mūriniams namams. Kitoje tos pačios skilties vietoje apie Marquette Parką rašoma kaip apie lietuviško Čikagos priemiesčio centrą. Ne, tas rajonas nėra Čikagos priemiestis, bet dalis Čikagos miesto teritorijos. Taip pat skiltyje neteisingai Šv. Kazimiero vardu pavadinta Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia.

Su tam tikru pasigėrėjimu skaičiau aprašymą, kaip Čikagos lietuviai minėjo Dariaus ir Girėno skrydį („Draugas“, 2014 m. liepos 22 d). Pirmajame puslapyje išspausdinta nuotrauka, daryta prie šių lakūnų paminklo Marquette Parke. Nuotraukoje – dvidešimt penki asmenys. Sugiedojus Lietuvos himną buvo atneštas vainikas. Deklamuotas eilėraštis. Toliau rašoma, kad po iškilmių prie paminklo dalyviai rinkosi Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje,

o po šv. Mišių – parapijos salėje. Korespondencija baigiama teiginiu, kad minėjimas buvo sėkmingas – gausus dalyviais, dalykiškas ir neišstetas. Kiek neįtikėtinas tas dalyvių gausumas.

Šia proga noriu prisiminti tikrai gausų Dariaus ir Girėno skrydžio minėjimą 1950 m. liepos mėnesį, kuriame teko dalyvauti. Vos prieš keletą dienų buvome atvykę iš Europos, tas minėjimas buvo mano pirmasis dalyvavimas lietuvių renginyje Amerikoje. Neperdėsiu sakydamas, kad

tą dieną prie paminklo buvo susirinkę tūkstančiai, gal dešimtys tūkstančių lietuvių. Žiūrint į visas puses žmonių minia tiesiog bangavo. Buvo išvedžioti garsiakalbiai, tad buvo galima sekti minėjimo eigą iš visų pakraščių. Atsimenu tik vieną kalbėtoją – Michigano valstijos gubernatorių G. Mennen Williams. Turbūt tada pirmą kartą išgirdau man iki tol negirdėtą Michigano valstijos vardą.

Gerbiu ir džiaugiuosi Rako skautų stovykla Michigano valstijoje. Ten daug kas įdomaus vyksta, ten bręsta jaunos asmenybės, bandomos jėgos ir vystomi talentai. Vienas pavyzdėlis. Liepos 15 d. septyni skautai pradėjo kelionę dviračiais iš Lemont į Rako stovyklą prie Custer, MI. „Skautybės kelias“ nuotraukoje įdėta tų šaunuolių nuotrauka. Tačiau neįtikinamai teigiama, kad ši grupė, pasivadinsi „Pilkais vilkais“, per pirmą dieną įveikė „daugiau nei 200 mylių (nuvažiavo iki New Buffalo miestelio, MI)“. Nežinau, kaip jie važiavo, bet interneto žiniomis, nuotolis tarp Lemont ir New Buffalo yra 82.87 mylios. Jei jie tikrai numynė du šimtus mylių, važiuojant 15 mylių per valandą greičiu, dviračius turėjo minti daugiau kaip 13 valandų. Kaip ten bebūtų, lauksime tos išvykos aprašymų ir nuotraukų.

Baltijos keliui – filatelijos paroda

Šiemet minint Baltijos kelio 25-ąsias metines Vilniaus centriniame pašte surengta grafiko, dailininko Antano Rimanto Šakalio paroda, kurioje autorius pristato įvairius filatelinius gaminius, skirtus Baltijos keliui.

„Baltijos kelias davė impulsą mums geriau pažinti ir pajauti estų, latvių kultūrinę dvasią, pamilti jų sostines, žmones. Parodė didžiulį norą išsivaduoti iš okupacijos ir puoselėti istorinį, dvasinį paveldą. Norėjosi parodyti, kas mus vienija kultūriškai, o tai labiausiai matosi sostinėse“, – sakė parodos autorius A. R. Šakalis.

Parodos lankytojai galės apžiūrėti per 100 eksponatų – vokus, skirtus Baltijos šalių sostinėms ir Baltijos kelio tema, eskizus, iš kurių gimsta vokai, kitus filatelinius gaminius.

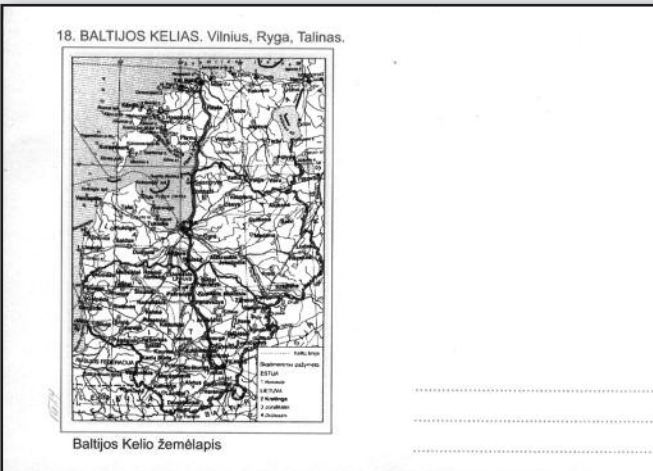
Vienas seniausių ir įdomiausių parodos eksponatų – Lietuvos žemėlapis, kuriame suklijuoti heraldiniai pašto ženklai su miestų herbais. Kiekvienas jų – su pirmosios dienos datos antspaudu. Surinkti visus šio eksponato ženklus parodos autoriui prireikė apie 20 metų.

Antrąją parodos, skirtos Baltijos keliui, dalį sudarys filatelisto Jono Načiūno kolekcija, kurios eksponatuose – Baltijos kelyje ryškiai šmėžavusi gėlė – rožė. J. Načiūno kolekcija „Rožė – gėlių karalienė“ primins istorijas ir legendas apie rožes, parodys jų paplitimą. Parodoje pristatomos rožių grupės, rožynai, rožių parodos, šių gėlių panaudojimas gyvenime. Šios dvi temos – „Baltijos keliui – 25“ ir „Rožė – gėlių karalienė“ – glaudžiai susijusios, nes rožės buvo mėtomos iš lėktuvų, skrendančių virš Baltijos kelio.

Filatelijos paroda „Baltijos keliui – 25“ Vilniaus centriniame pašte veiks nuo rugpjūčio 13 iki rugsėjo 6 dienos.

ELTA

Lietuvos pašto-ELTA nuotr.

LAIŠKAI

KLAIDA APIE PRELATĄ OLŠAUSKĄ

Straipsnyje „Prelato Konstantino Olšausko pėdsakais Kaune“ („Draugas“, 2014 m. rugpjūčio 7 d.) yra didelė klaida. Ten rašoma, kad prelatas Olšauskas, kuris 1928 metais buvo apkaltintas moters nužudymu, 1931 metais buvo išteisintas „nesurinkus neginčijamų kaltės įrodymų“ ir buvo pripažintas „politinių intrigų auka“.

Teisybė, kad jis buvo nuteistas Stanislovo Ustjanauskienės nužudymu, ir Vyriausiasis teismo tribunolas net padidino jam bausmę. 1931 metais Prezidentas Smetona, atsiliepdamas į Olšausko malonės prašymą, jį amnestavo. Amnestija reiškė, kad jis buvo pripažintas kaltu ir teisingai nuteistas, bet iš Prezidento malonės buvo atleistas nuo likusios bausmės. Dėl jo ir Ustjanauskienės sūnaus nužudymo, kuo jis buvo įtariamas, „kaltės įrodymų“ nebuvo surinkta, nes jis nužudė pagrindinę liudininkę Ustjanauskiene.

Dalį šios istorijos galima paskaityti „Lietuvių Enciklopedijoje“ (1969, So. Boston, XXI tomas, 101 psl.) ir „Visuotinėje lietuvių enciklopedijoje“ (2009, Vilnius, XVI t., 776 psl.).

Olšauskas buvo energingas veikėjas Lietuvos Nepriklausomybės kūrime, daug gero nuveikė Lietuvai. Tačiau, pagal jo amžininkus, buvo išdidus ir arogantiškas žmogus, turėjo ne vieną charakterio silpnybę.

Donatas Januta
San Francisco, CA

Laiškų ir nuomonių kalbos
stiliaus redakcija netaiso

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532**

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**

Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**

Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**

Kanadoje (USD) – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$70.00**

*Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiučiami.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.*

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

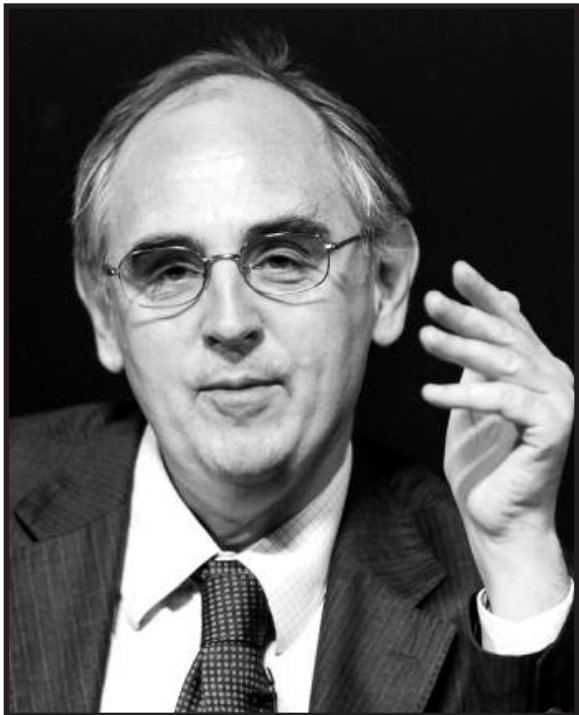
redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

„Nesu tikras, kad šį kartą laimėsime“

„Draugo“ skaitytojų dėmesiui – išskirtinis Edward Lucas interviu. Dėmesio centre – Rusijos agresija, informaciniai karai ir šnipų intrigos. Su britų apžvalgininku, politikos žinovu, „The Economist“ redaktoriumi **Edward Lucas** kalbasi „Draugo“ žurnalistas **Gintaras Visockas**.

Edward Lucas

– Pirmiausia norėčiau padėkoti Jums už knygą „Ap-gaulė. Šnipai, melas ir kaip Rusija mausto Vakarus“. Pa-liko gilų įspūdį. Taip pat stengiuosi nepraleisti nė vieno Jūsų straipsnio. Tačiau skaitant Jūsų analizės apima gilus pe-simizmas. Rusija sėkmingai tebemausto Vakarus. Ar Jūs matote prašviesėjimą?

– Vakarai prabunda per lėtai ir per vėlai. Kol rei-ka-lai pagerės, jie pirmiausia stipriai pablogės. Aš jau nesu užtikrintas, kad mes šį kartą laimėsime. Rusija išnaudoja visas silpnybes, būdingas Vakarų sistemai (pinigai politikoje, žiniasklaidos silpnumas, mora-linių tikslų praradimas), ir tai trukdo suburti stip-rią bei veiksmingą koaliciją.

Amerika tolsta nuo Europos dėl to, kad ji turi rimtų problemų kituose žemynuose bei regionuose, ir visko nepajėgia deramai aprėpti. Todėl mes, eu-ropiečiai, privalome Europoje susitvarkyti patys.

– Kokios Jūsų prognozės dėl Ukrainos – Rusijos konf-likto? Tikriausiai Ukrainoje knibždėte knibžda įvairiausio plauko Rusijos šnipų ir įtakos agentų, ir tai – pagrindinė priežastis, kodėl Ukrainai labai sunku?

– Aš manau, kad Ukraina pastaraisiais mėne-siais tvarkėsi stebėtinai puikiai, išmintingai. Bet mes vis tik privalome turėti gana kuklias viltis dėl Uk-rainos ateities. Ukraina patiria milžinišką ekono-minę – finansinę krizę. Šią krizę lydi konstitucinė – politinė krizė. Šalia šių dviejų krizių smogia dar ir geopolitinė – karinė krizė. Taigi Ukrainai – labai sunku. Ukraina patiria milžinišką spaudimą. Bet kuri iš šių trijų krizių būtų grėsminga net idealiai valdomai valstybei.

– Amerikiečiai elgėsi protingai, kai šnipinėjo aukš-čiausius Vokietijos pareigūnus. Juk Vokietijos laikysena – dviprasmiška. Viena ranka bičiuliaujasi su Kremliumi, kita – su Amerika. Ar Vladimiras Putinas turi Vokietijoje savo šnipų ir agentų tiek, kiek jam reikia?

– Mano manymu, Rusijos įtaka Vokietijoje tik-rai gili, ir tai – viena iš priežasčių, kodėl Amerika elgėsi išmintingai, šnipinėjusi Vokietijoje. Amerika elgėsi teisingai slapta klausydamasi ir aukščiausių Vokietijos pareigūnų telefoninių pokalbių. Jei vokie-čiai į kontržvalgybos uždavinius ir svarbą žiūrėtų maždaug taip, kaip kontržvalgybą vertiname mes, bri-tai, – amerikiečiams būtų lengviau pasitikėti ofi-cialiojo Berlyno veikla.

Amerikiečiai labiau pasitikėtų Vokietija ir tuo-met, jei Vokietijos užsienio politika būtų mažiau at-

virai merkantilinė, ne taip ryškiai panaši į Kinijos, Irano ar Rusijos atvirą merkantiliškumą.

– Ar Gerhard Shröder galima laikyti Rusijos įtakos agentu?

– Gerhard Schröder neslepia savo draugystės su Vladimiru Putinu. Jis neslepia simpatijų Krem-liaus užsienio ir vidaus politikai. Įtakos agento są-voka čia tikriausiai netinka, nes ji vartojama tuomet, kai palaikomi slapti, užmaskuoti santykiai. Aš gi ne-matau nieko slapto G. Schröder dabartiniame elge-syje.

Tačiau aš tikrai norėčiau žymiai daugiau suži-noti apie jo veiklą tuomet, kai jis ėjo Vokietijos kanc-lerio pareigas. Ypač norėčiau daugiau žinoti apie pa-grįstumą įtarimų, girdi, jis, būdamas Vokietijos kancleriu, bandė pristabdyti Vokietijos žvalgybos BND operacijas Rusijoje.

Bet tai, kartoju, kol kas nepatvirtinta informa-cija. Neturiu jokių įrodymų apie jo nusižengimus. Be to, G. Schröder labai mėgsta bylinėtis, o tai mažina žurnalistų norą kelti jam daug nepatogių klausimų.

– Lietuvos slaptosios tarnybos per pastaruosius du de-šimtmečius nedemaskavo nė vieno mūsų valstybinės struk-tūrose užsimaskavusio ryškaus rusų agento. Estai štai de-maskavo Herman Simm, latviai taip pat yra konkrečiai įvar-dinę ne vieną prorusišką veikėją. Lenkijoje, Čekijoje, JAV, Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje taip pat esama šnipų skan-dalų. O Lietuvoje – tyla.

– Daug valstybių sulaiko rusų šnipų. Tokių atvejų ištis apstu bet kuriame žemyne. Bet pagrindinis klausimas – ką su jais tos valstybės daro vėliau? Iš-siunčia atgal į Rusiją, sodina į kalėjimą, suteikia ma-lonę? Estija teisingai pagiriama dėl to, kad ji priėmė sunkų, bet svarbų sprendimą – teisti Herman Simm ir į jį panašius.

Norėčiau, kad šis pavyzdys būtų plačiau anali-zuojamas. Bet aš, deja, matau priešingą tendenciją: kontržvalgybos agentūros dažniau sulaukia ragini-mų šnipus ne sodinti į kalėjimą, o juos tiesiog išsi-ųsti iš šalies ir daugiau jiems nebeduoti įvažiavimo vizų. Kol kas nematau jokių rimtų suėmimų ir pa-stebimos apkaltinimų bangos, kuri galėtų veikti kaip reali bauginimo priemonė būsimiems išdavi-kams. Elgiamasi taip, tarsi skatintume rusiškąjį šni-pinėjimą.

– Lietuvoje įsigali tradicija: kiekvienas, pavadintas pro-rusišku politiku, skuba kreiptis į teismus dėl įžeistos gar-bės. O lietuviškieji teismai, vaizdžiai tariant, reikalauja konk-rečių įrodymų, bylojančių apie priklausymą Rusijos įtakos agentų grupei. Akivaizdu, jog konkrečių įrodymų nėra ir ne-gali būti, kai kalbama apie įtakos agentus. Tad ilgainiui Lie-tuva, kalbu ironiškai, gali tapti sterilia valstybe, kurioje nėra nė vieno Rusijos agento. O visi tie, kurie bandys ieškoti bent menkiausio panašumo su Rusijos įtakos agentų veikla, su-

silauks solidžių finansinių bausmių už tai, kad įžeidė ...ne-va nuoširdų Lietuvos patriotą.

– Mes, Didžiosios Britanijos piliečiai, taip pat tu-rime daug bėdų dėl šalyje galiojančio šmeižto įsta-tymo. Aš sutinku, jog kiekvienas iš mūsų turėtų ga-limybę teisme apginti savo garbę ir reputaciją. Bet šios teisinės priemonės vis tik turi būti taikomos ne-prarandant sveiko proto, jos turi būti pigios ir grei-tos visoms konfliktuojančioms pusėms.

– Ar Marinai Litvinenkai pavyks pasiekti pergalę Di-džiosios Britanijos teismuose? Ar britų teisėjai išdrįs pasakyti, jog Aleksandras Litvinenka nunuodytas Kremliaus užsakymu?

– Pasakysiu taip: egzistuoja vieša paslaptis, kad britų teisėtvara turi pakankamai įrodymų, kurie by-loja, jog Rusijos agentai dalyvavo šioje žmogžudystėje. Mano spėjimas – ir tai tik spėjimas – yra šitoks: šie įrodymai greičiausiai pagrįsti žvalgybos agentūrų po-kalbių perėmimu. Tie pokalbiai tikriausiai gauti iš Didžiajai Britanijai draugiškos valstybės. Omenyje turiu JAV. Todėl mes, britai, ir vengiame jais remtis. Kadangi tai jų paslaptis. Tai – ne mūsų paslaptis.

– Kokie skirtumai ir kokie panašumai, kai žvelgiame į Julian Assange ir Edward Snowden veiklą?

– Assange – nevykėlis fanatikas, kurio asme-niškas gyvenimas yra apgailėtinas. Snowden yra daug blogesnis. Snowdenui buvo patikėtos jo vals-tybės paslaptys, o jis jas piktybiškai ir masiškai iš-davė rimtam priešui.

– Ar Vakaruose tebesiautėja tokio pobūdžio Rusijos agentai kaip Anna Chapman?

– Taip. Atkreipkime dėmesį į Prancūziją. Čia pra-ėjusią savaitę pasirodė įdomus straipsnis, kuriame teigta, jog Prancūzijoje šiuo metu pluša apie dvide-šimt Rusijos agentų – nelegalų.

– Ką privalėtų nuveikti Lietuva, priešindamasi Rusi-jos informaciniais – propagandiniais karams? Įsteigti ben-drą su Latvija ir Estija televizijos kanalą, transliuojamą ir rusų kalba, įkurti bendrą trijų Baltijos šalių tinklalapį, skel-biantį žinias ir komentarus ne tik lietuviškai, latviškai ir es-tiškai, bet ir rusiškai? Kokie čia galimi priešnuodžiai?

– Nemanau, kad vien įprasto televizijos kanalo, kuris transliuotų žinias rusų kalba, sukūrimas duo-tų daug naudos. Prisiminkite, mums nepavyko to sėk-mingai padaryti Baltarusijoje, kur konkurencija iš valstybės valdomų stočių daug mažesnė nei iš ru-siškų.

Man atrodo, kad mes turėtume koncentruotis į socialinę žiniasklaidą ir ypač į satyrą. Jei būtų mano valia, pasamdyčiau Viktorą Šenderovičių ir vėl pradėčiau rodyti politinį jo teatrą „Kukly“, o visus nufilmuotus epizodus skelbčiau YouTube tinklalapy-je.

Didžiųjų pasaulio valstybių vadovų G8 susitikime praėjusiais metais (iš k.): Angela Merkel, Vladimiras Putinas, David Ca-meron, Barack Obama ir Francois Hollande.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Tradicinė lietuvių susiartinimo šventė Putname

Programoje dalyvavo svečias iš Lietuvos – Vytautas V. Landsbergis.

Atkelta iš 1 psl.

Šiais metais susirinkusiems šv. Mišias atnašavo ir svečiai iš Lietuvos: pranciškonų dvasininkas Astijus Kungys (žmonių vadinamas broliu Astijumi) ir Kretingos seminarijos dvasininkas Arvydas. Be kitų intensijų, šv. Mišiose buvo meldžiamasi už ilgametes piknikų pagalbininkes a. a. Birutę Bernotienę ir a. a. Sonatą Lazauskienę. Kadangi dangus visus pašlakstė lietuvių, šv. Mišios buvo perkeltos į koplyčią. Pamokslas ir skaitiniai buvo skaitomi anglų ir lietuvių kalba, visus jaudino brolio Astijaus pamokslas. Šv. Mišioms giedojo vyriausieji Neringos stovyklos stovyklautojai, kuriuos paruošė Bostono Berklee koledžo studentė Simona Minns, o grojo Bostono Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Rima Girniuvienė.

Ši šventė puoselėja ir skatina tautines, religines bei kultūrines tradicijas, kurios praturtina mūsų gyvenimą. Šiais metais piknike lankėsi JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos nariai: dr. prof. Rimas Vaičaitis, dr. Elona Vaišnienė, Švietimo tarybos pirmininkė Daiva Navickienė, Juozas Kazlauskas, Tomas Mitrulevičius, kurie lietuvius skatino tęsti lietuviškos puoselėjimo darbus, ragino užsisakyti ir palaikyti išeivijoje leidžiamą lietuvišką spaudą, aptarti, kaip geriau atlikti savo misiją. Visi šventės dalyviai galėjo aplankyti a. a. kun. Stasio Ylos statytą Mindaugo pilį bei Amerikos lietuvių kultūros archyvo (ALKOS) muziejų ir biblioteką. Sesių sodybos Raudondvario svečių namuose vyko lituanistinių mokyklų vedėjų-mokytojų posėdis.

Šventės svečiai galėjo susipažinti su garbiu svečiu iš Lietuvos – poetu, publicistu, teatro ir kino režisieriumi, vaikų knygų rašytoju Vytautu V. Landsbergiu. Šią vasarą Neringos stovyklautojai galėjo džiaugtis, jog prie kultūrinės stovyklos programos prisidėjo garbus rašytojas bei filmų kūrėjas. Stovyklautojams ir svečiams V. V. Landsbergis dainavo dainas, kūrė pasakas, vedė istorijos pamokas, perdavė daug filmo kūrybos paslapčių. Šio

Piknike Neringos stovyklautojai susirinkusiuosius džiugino savo programa.

Rūtos Andriuškevičiūtės nuotraukos

susitikimo metu buvo parodytas Neringos stovykloje sukurtas filmas apie partizanus, kurį režisavo ir filmavo jaunas vadovas Dainius Bukauskas. Stovyklautojų tėveliams bei visiems susirinkusiems šis filmas labai patiko.

Šventę pajavairino šurmuliuojanti mugė, kurioje galėjome išgyti meno dirbinių, lietuviško maisto, gintaro, suvenyrų bei knygų. O kokia gi lietuviška šventė be lietuviško maisto? Šventės dalyviai buvo gausiai vaišinami lietuviškais patiekalais: buvo šaltibarščių, eilės driekėsi prie šeiminių iškeptų pyragų, visi gardžiavosi dešromis su kopūstais, vištiena, bulvių plokštainiu, gira, kuri kėlė nuotaiką – jos galima buvo išgyti ir namiškius bei kaimynus pavaišinti. Tie, kas užaugo valgydami lietuvišką juodą duoną, džiaugėsi vienuolyno šeiminių iškeptų pyragų, ruginę duonėlę, kuriuos pirkto ir lauktuvėms.

Jau daug metų Neringos stovyklautojai visiems susirinkusiems pristato stovykloje paruoštą programą.

Stebint programą buvo galima suprasti, jog stovykla pripildyta skambios muzikos, dainų, šokių, džiaugsmo... Stovyklautojai čia ne tik žaidžia, sportuoja, bet ir mokosi Lietuvos istorijos, literatūros, etnokultūros, tradicijų, vaidina, vėliau parodo savo sugebėjimus žiūrovams. Šių metų piknike stovyklautojai parodė ypatingai gražią, nuotaikingą programą, skirtą mūsų pirmojo lietuvių poeto, kunigo Kristijono Donelaičio metams.

Vaikų bei vadovų šokiai ir dainos atspindėjo K. Donelaičio poemą „Metai“. Aikštėje subtiliai buvo perteikti visi keturi metų laikai. Programą rengė Vytauto Didžiojo universiteto šokių ansamblio „Žilvitis“ (vad. Edgaras Šnipaitis), jam talkino ansamblio „Tūto“ vadovas Gintaras Vilčiauskas, vaikų programos koordinatorė dr. A. Lingertaitienė, etnokultūros specialistė Birutė Nemčinskienė (Lietuva), Nijolė Klimik, Gaila Narkevičienė, Renata Vilčiauskienė, Dainius Bukauskas, mecosopranas Miglė Žaliukaitė bei

visi vadovai. Stovyklos vedėjos Regina Kulbytė ir Dana Vainauskienė dėkojo visiems tėveliams, kurie atveža vaikus į Neringą; visiems vasaros stovyklų koordinatoriams, kad kuria nuostabias programas šeimoms, vaikams, jaunimui; Putnamo seselėms už nuostabią vietą mūsų augančiai jaunajai kartai bei visiems stovykloms rėmėjams ir geradariams.

Šventę vainikavo skrybėlių konkursas. Šiais metais atsirado ir pora drąsių vyrų, visi demonstravo savo išmone, kas neturėjo skrybėlės, galėjo vietoje išgyti, taip vertinimo komisija išrinko „gražiausią“ ir „išradingiausią“. Piknikas užsibaigė, kaip kiekvienais metais – loterija, kurioje buvo laimėta: kelionė į Lietuvą (rėmėjų Šimkų draudimo bendrovės auka; kelionė laimėjo Sofija Murunienė iš Wolcott, Connecticut); 500 dol. čekis („Taupos“ Bostono Kredito unijos auka); „Raguolis“ (Juozo ir Elzbieta Liudžių auka); 100 dol. čekis (Pikniko ruošos komiteto auka).

Šventės organizacinio komiteto seserų atstovė vyresnioji sesuo Ignė dėkojo visiems šventės organizatoriams, savanoriams, dalyviams, svečiams, kad savo dalyvavimu remia šventę. „Neringos“ stovyklautojai atsidėkodami vienuolėms seserims įteikė dovanų naminės ruginės duonos kepalą. Pasitenkinimas nuveikę darbų neapsakomas, smagu buvo matyti patenkintus žmones, kurie šį pikniką yra pavertę kasmetine šeimų tradicija.

Lietuviškose stovyklose geriausia vieta yra ta, kur vaikai turi galimybę dvasiškai turtėti, bendrauti, mokytis tautiškumo. O mums belieka pasistengti, kad kuo daugiau vaikų vasaras leistų lietuviškos dvasios aplinkoje, kad kiekvienas lietuvis atvyktų ir palaikytų susiartinimo šventės-piknikus. Ruošos komitetui belieka palinkėti jėgų, ištvermės vėl visus sukviešti draugėn ateinančiais metais. Iki malonaus susitikimo!

Irena Nakienė-Valys – PLB Seimo narė, JAV LB XX Tarybos narė, JAV LB Rytinės CT apylinkės pirmininkė

Piknike dalyvavę JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos nariai: dr. Rimas Vaičaitis, Tomas Mitrulevičius, dr. Elona Vaišnienė ir Daiva Navickienė lietuvius skatino tęsti lietuviškos puoselėjimo darbus, ragino palaikyti išeivijoje leidžiamą lietuvišką spaudą.

Prano Valio nuotr.

Sesuo Ignė: piknike dalyvauja visos imigracijos bangos

RŪTA ANDRIUŠKEVIČIŪTĖ

Liepos 27 d., sekmadienį, Connecticuto valstijoje, Putname, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserų sodyboje vyko kasmetinė lietuvių susiartinimo šventė – Putnamo piknikas. Šventę, kaip visada, organizavo Putnamo vienuolės bei būrys pagalbininkų, rožių sodelyje šurmuliavo mugė. Apie lietuvių susiartinimo šventę, kurioje jau metai iš metų susirenka išeivijos lietuviai ir drauge prisimena savo gimtąsias šaknis bei draugiškai leidžia laiką plačiau pasakojo viena pagrindinių pikniko organizatorių sesuo Ignė.

– Kiek metų Putnamo seselės jau organizuoja Lietuvių susiartinimo šventę – Putnamo pikniką?
– Pirmasis toks susibūrimas įvyko 1946 metais ir taip tęsiasi iki šiol, jau 68-erius metus.

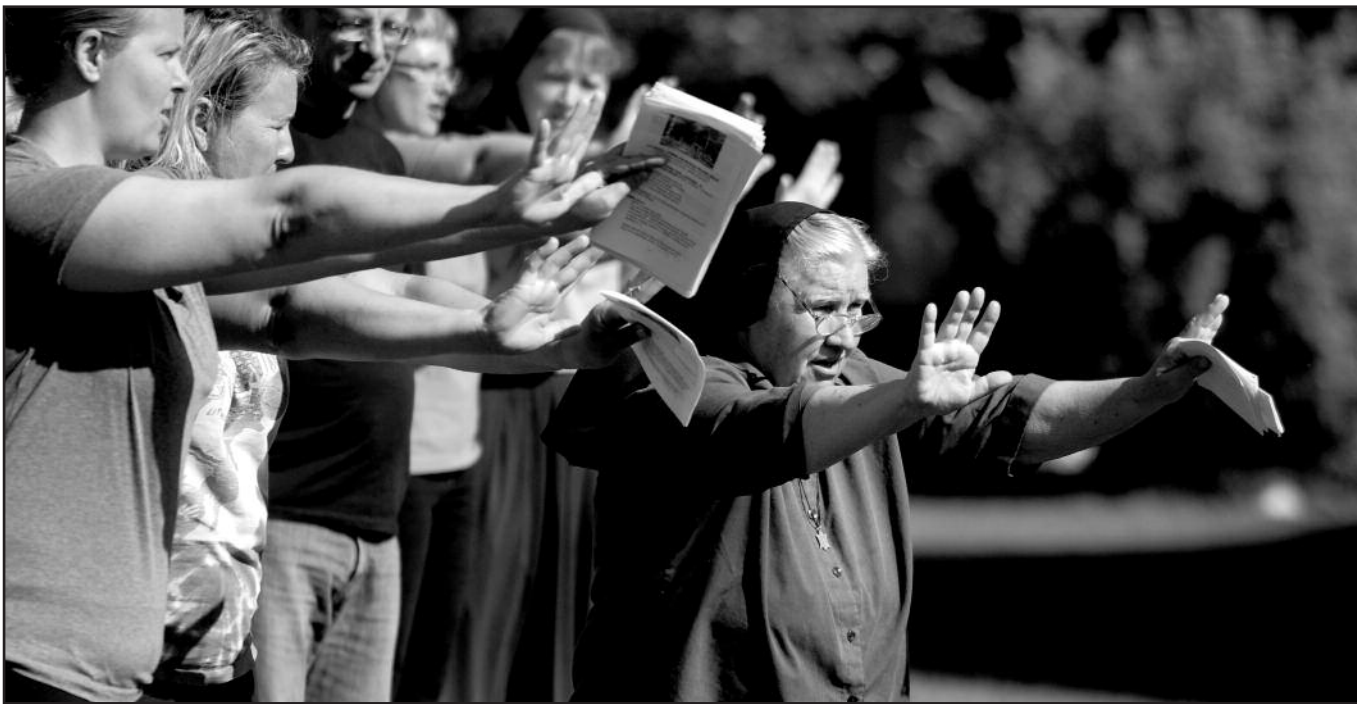
– Galbūt žinote, kaip gimė pati idėja – organizuoti tokią šventę?
– 1936 metais seserims iš Lietuvos atvykus į Ameriką, lietuvių bendruomenė susipažino su seserimis ir jų užduotimis, o 1942 metais Čikagoje buvo įkurta Nekaltojo Prasidėjimo seserų gilda. Vėliau įvairiuose Naujosios Anglijos miestuose įkurti vadinamieji rėmėjų būreliai. Gilda bei rėmėjų būreliai rėmė seserų darbus ir apaštalamą. Seserys juos pakvietė į vienuolyno centrą Putname metiniam suvažiavimui, o sodyboje jau nuo 1944 metų stovyklavimuose būrelis mergaičių, kurios paruošė trumpą programėlę atvykusiems rėmėjams. Tai ir buvo vadinamųjų piknikų pradžia.

– Kokia pagrindinė šios šventės intencija?
– Seserų vienuolijos sodyboje suurti ne tik seselių rėmėjus, bet ir išeivijos lietuvius.

– Kaip vyksta šventės organizavimas? Ar viskuo rūpinasi vien seserys?
– Pačioje pradžioje visus darbus atlikdavo vien seserys, tačiau per pastaruosius kelis dešimtmečius planavimas, organizavimas ir įgyvendinimas vyksta su rėmėjų bei talkininkų pagalba. Yra sukurtas pikniko ruošos komitetas, be kurio seserys jau nepajėgtų atlikti tokio darbo.

– Kaip per tuos metus ši šventė pasikeitė? O gal ji išlieka tokia pati?
– Eiga išlieka daugmaž tokia pati. Su naująja lietuvių imigracijos banga pasirodo galbūt šiek tiek daugiau prekiautojų meno dirbiniais bei rankdarbiais, juvelyrika. Taip pat prisidėjo įdomių užsiėmimų, pavyzdžiui, vaidinimas Mindaugo pilyje ar skrybėlių konkursas. Kaip pridėtinę programos dalį stengiamės pasikviesti atvykusius svečius. Pvz., šiemet tai buvo Vytautas V. Landsbergis su savo dainomis bei pasakojimais.

– Ar per tuos metus kaip nors pasikeitė žmonės, atvykstantys į šventę?
– Senuosius pakeičia nauja karta. Visada dalyvauja visų imigracijos bangų žmonės – nuo pirmosios, nepriklausomos Lietuvos, taip pat lietuvių kilmės dipukai, t. y., atvykusieji į Ameriką per ir po Antrojo pasaulinio karo ir dabar – trečioji banga.

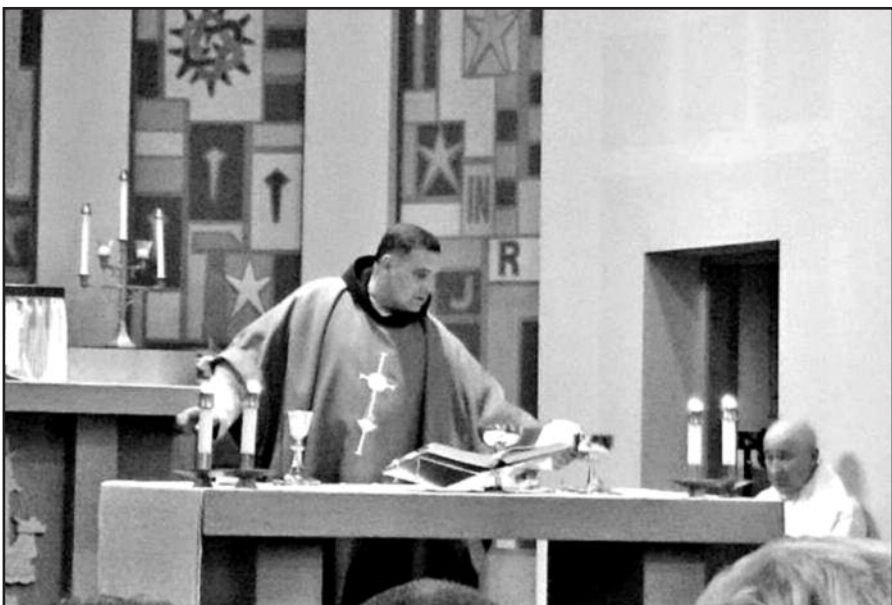

Sesuo Ignė Marijošūtė – ne tik viena pagrindinių Putnamo pikniko organizatorių. Ji su kitomis Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserimis taip pat aktyviai dalyvauja Neringos stovyklos veikloje bei ją remia. Vido Neverausko nuotr.

– Kiek laiko užtrunka suorganizuoti šventę?
– Tiksliai negaliu pasakyti. Pasi-daliname darbais ir kiekvienas stengiasi atlikti savo įsipareigojimus. Aišku, ilgiausiai užtrunka virtuvės darbai – visą savaitę trunka juodos duonos kepimas, kelias dienas daroma gira bei, ruošiamas kitas maistas. Galop, Neringos stovyklautojai pradeda straksėti nuo pirmos atvykimo į stovyklą dienos. Mažiausiai laiko trunka posėdžiavimams, nes visi žino savo darbą, kurį sąžiningai, sumaniai bei savanoriškai vykdo.

– Kas būna sunkiausia organizuojant pikniką?
– Sunkumų tiesiog nėra. Atsiranda talka ir viskas „sukrenta“ į vietą. Belieka dėkoti Viešpačiui.

– Kaip kilo mintis į šių metų pikniko šv. Mišias pakviesti brolių Astijų? Ar jis specialiai tam atvyko iš Lietuvos?
– Brolis Astijus savo vienuolijos reikalais buvo neseniai atvykęs iš Lietuvos, tad pasinaudojome proga ir pakvietėme jį atnašauti šv. Mišias.

Susirinkusiems šv. Mišias aukojo svečias iš Lietuvos – pranciškonų dvasininkas Astijus Kungys, paprastai žmonių vadinamas broliu Astijumi. Rūtos Andriuškevičūtės nuotr.

– Kas labiausiai džiugino šioje šventėje?
– Šiemetinėje šventėje džiugino tai, kad rytinio lietaus dėka Dievas suvarė visus į koplyčią! Daugelis kalbėjo, kad nors sausakimšoje koplytėlėje buvo tvanku ir nuolat daugėjo atvyks-

tančiųjų, vis dėlto joje buvo glaudu ir šeimyniška. Per Mišias stovyklautojai puikiai giedojo, visi buvo susikaukę ir įdėmiai klausėsi brolio Astijaus pamokslo, kuriuo jis visus ragino eiti Dievo link.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Metai“ – Rako stovykla 2014

V.S. FIL.

AUŠRA JASAITYTĖ PETRY

Stovyklos direktorė

Liepos 19 diena. Graži saulėta šeštadienio popietė. Baigėsi Jūrų skautų skaučių buriavimo stovykla. Stovyklautojai, skautai ir skautės, suvažiuo į gražiuosius Rako miškus. Tiesa, kai kurie dar pasiliko pastovyklauti, pasidžiaugti arba toliau tęsti savo skautamokslį.

Suvažiuo 137 skautai ir skautės bei jų vadovai. Iš Čikagos lietuvių skautų tuntų – „Aušros Vartų/Kernavės“, „Nerijos“ ir „Lituanicos“. Taip pat – sesės iš Clevelando „Neringos“ tunto, kurios jau daugelį metų stovyklauja kartu su „Aušros Vartų/Kernavės“ tunto sesėmis. Skubiai iškrovę automobilius, skautai nešė stovyklavimo reikmenis į jiems paskirtas pastovykles, statytė palapines – ruošėsi dviem savaitėms įsikurti Rako miškuose.

Į stovyklą dauguma atvyko automobiliais. Bet viena skautų grupė (tarp jų ir skautė), atvyko į stovyklą dviračiais. Dalis jų ankstų liepos 15 d. rytą išvyko iš Pasaulio lietuvių centro, Lemonte. Kiti prisijungė trečiadienį, liepos 16 d., New Buffalo, Michigan. Visi jie mynė pedalus iki Rako stovyklos (300 mylių).

Šiais metais stovykla buvo pavadinta Kristijono Donelaičio poemos „Metai“ vardu. Kiekviena pastovyklė pasivadino pagal metų sezonus: „Lituanicos“ tunto pastovyklė pasivadino „Rudens gėrybės“ (pastovyklės viršininkas s.v. fil. Audrius Aleksiūnas); „Nerijos“ tunto pastovyklė – „Vasara“ (pastovyklės viršininkė j.v.s. fil. Taiyda Chiapetta); s. fil. Nida Petronienė „Aušros Vartų/Kernavės“ tunto „Kernavės“ pastovyklė pavadino „Ledy-nas“. O patys jauniausi, kurie stovyklaus tik antrąją savaitę, pasivadino „Pavasaris“ (jų vadovė ps. fil. Vilija Garbonkienė).

Po visų ruošos darbų stovyklautojai kibo į darbus. Tvarkėsi, susipažino su savo vadovėmis/vadovais. Stovyklautojai linksmai žygiuoja taku. Smagu. Gera nuotaika ir aplinka. Atidarėme stovyklą šv. Mišiomis, kurias aukėjo iš Čikagos atvykęs kun. Antanas Gražulis, SJ.

Po šv. Mišių stovyklautojai skaniai vakarieniavo „Lituanicos“ virtuvėje. Šiais metais vyriausias šeimininkas – visų mylimas s.v. Saulius Šoliūnas. Pirmą savaitę jo padėjėjai buvo ps., ps. Lidija Viktorienė, s.v.s. fil. Audrius Kirvelaitis, p. Justina. Antrą savaitę – p. Ingrida, s. fil. Rita Rašymienė ir į pabaigą vėl sugrįžę ps. Lidija Viktorienė bei s.v. s. fil. Audrius Kirvelaitis.

Pirmąją stovyklos dieną skautai

„Metai“ – Rakas 2014. 175 stovyklautojai stovyklavo Rako miškuose. Dauguma sesių ir brolių suvažiuo iš Čikagos ir jos apylinkių, bet atvažiuo ir skautukai iš Clevelando bei Washington, DC. Vytenio Lietuvninko nuotr.

galėjo aplankyti savo draugus kitose pastovyklėse, pasiilsėti, paišdykauti, pažaisti. Po to vyko bendras vėliavų nuleidimas.

Pirmoji stovyklos diena užsibaigė laužais, susipažinimo žaidimais ir naktiečiais atskirose pastovyklėse.

Sekmadienio rytą stovyklautojai kėlėsi anksti. Visi iškart puolė prie darbo. Pasigirdo lietuviškų dainų aidai.

Ir vėl – nuostabiai graži diena. Pirmą kartą stovyklautojai galėjo pasidžiaugti ežeru. Šiais metais uosto štabą sudarė: s.v. vsl. Rimvydas Šoliūnas – vyriausias vandens sargas ir pliažo direktorius; Eglė Keturakytė – uosto komendantė; Gytis Kelmelis, Mikutis Meilus, Goda Inokaitytė ir Loreta Su-ktutė – instruktoriai. Antrą savaitę prisidėjo j.ps. Vilius Dundzila. Stovyklautojai turėjo progos plaukti burlaiviais, baidarėmis, maudytis ežere, pasišildyti saulės spinduliuose.

Po smagios dienos – bendras laužas „Lituanicos“ laužavietėje. Stovyklautojai dainavo stovyklinės dainėles, pasirodė vaidinimėliuose. Nuostabi diena baigėsi nuostabiu vakaru.

Visą pirmąją savaitę stovyklautojai tobulinosi skautamokslyje. Sesės iš Nerijos tunto, „Vasaros“ pastovyklės ir iš „Aušros Vartų/Kernavės“ tunto, „Ledyno“ pastovyklės, jodinėjo

arkliais. Prityrusieji skautai išėjo į žygį su nakvyne. Deja, tą vakarą juos užklupo audra, bet prityrusieji skautai tam buvo iš anksto pasiruošę ir apsi-saugojo nuo lietaus. Ūdrytės susiruošė pasivažinėti „Dune Buggies“. Įdomios iškylas – džiaugsmas stovyklautojams.

Pirmosios savaitės pabaiga – didysis savaitgalis, kai tėveliai ir kiti svečiai atvažiuoja aplankyti gražiuosius Rako miškus. Taip pat atvyko jaunieji stovyklautojai, vilkiukai ir bebrai, bei jaunos šeimos. Deja, išvyko namo jaunosios jūrų skautės – ūdrytės, bet pasiliko paukštytės.

Didįjį savaitgalį, iškilmingai nuleidžiant vėliavas, buvo pristatytos „Nerijos“ tunto skautės, naujai davusios gintarių įžodį. Tai – Ugnė Narbutaitė ir Violetta Tallat Kelpša bei „Aušros Vartų/Kernavės“ tunto skautės ir naujai davusios vyr. skaučių įžodį – Olivia Petry, Kristina Stončiūtė, Karina Viktoraitė, Lina Lietuvninkaitė ir Lilė Šoliūnaitė. Šiame iškilmingame vėliavų nuleidime trys skautai davė skautininkų įžodį – Rima Lintakaitė, Dainius Dumbrys ir Inga Milo. Visi sveikino skautus ir skaites, naujai davusios įžodį.

Nuleidžiant vėliavas buvo perskai-tytas Lietuvių skautų sąjungos įsaky-

mas ps. Audriui Viktorai, leidžiantis „Lituanicos“ tunto tuntininko pareigas perduoti s. fil. Vyteniui Lietuvninkui. Visi buvusieji „Lituanicos“ tunto tuntininkai, atvykę į didįjį savaitgalį Rako miškuose, išsirikiavo ir iš eilės, pagal metus, brolis Audrius perleido per rankas skautų vyčių simbolių, simbolizuojantį pareigų perdavimą. Sveikiname naują „Lituanicos“ tunto tuntininką s. fil. Vytenį Lietuvninką!

Šeštadienio vakaras užsibaigė bendru laužu.

Antroji savaitė prasidėjo Jūros diena prie stovyklos ežero. Tęsiant tradiciją prisiminti visus žuvusius jūreivius, į ežerą buvo paleistas vainikas.

Artėjant audrai, teko perkelti šv. Mišias iš stovyklinės koplyčios į pastogę Jaunų šeimų pastovyklėje. Šv. Mišias atnašavo kun. Gediminas Keršys. Pasibaigus šv. Mišioms ir pavalgius vakarienę stovyklautojai nužygiavo prie ežero dalyvauti vėliavų nuleidime ir Jūrų dienos baigime. Nuleidžiant vėliavas skautininko įžodį davė j.b. Vilius Dundzila.

Sekmadienis smagiai baigėsi naktiniais žaidimais

Pirmadienio rytą stovyklautojai vėl grįžo prie įvairių užsiėmimų: šaudykloje, prie ežero, pastovyklėse, taip pat vyko iškylas, sporto šventė.

Antroji savaitė, kaip ir pirmoji, prabėgo greitai. Oras buvo nuostabus. Nekaršta ir nelietinga. Nakties metu – netgi šaltoka. Stovykloje aidėjo lietuviškos skautiškos dainos ir stovyklautojų klegesys.

Stovykla baigėsi. Liūdna buvo ne tik vadovams, bet ir stovyklautojams. Rugpjūčio 2 d., šeštadienį, visi iškeliavo namo. Nors Raką, savo antruosius namus, palikome tik kelioms mėnesiams, vis vien sugrįšime į tuos miškus savo sapnuose, mintyse, svajonėse.

Iki kitos vasaros, Rako miškai! Stipriai žaliuokite! Pasiilgsime jūsų!

„Nerijos“ tunto „Vasaros“ pastovyklės sesės arklių jodinėjimo iškyloje.

Jūros dienos dalyviai – jūrų skautai ir skautės.

Taiydos Chiapetta nuotraukos

Kryžius sutelkė parapijiečius

Rugpjūčio 3 d., sekmadienį, Kernavės ir Vilniaus gatvių sankryžoje Musninkuose (Širvintų raj.) buvo pašventintas meniškasis kryžius.

Tai jau trečias kryžius šioje vietoje. Pagal istorikės mokytojos Filomenos Vaičekauskienės surinktą informaciją, pirmasis kryžius buvo pastatytas apie 1937 metus. To meto kryžiaus pastatymo iniciatorius buvo savanoris Julius Vaičekauskas, o jį drožė meistras Žilinskas iš Viršuliškių. Tai buvo Vilties kryžius, siekiant Vilniaus kraštą grąžinti Lietuvai.

Antrą kartą kryžius buvo pastatytas 1989 m. kunigo Leono Smalinsko iniciatyva, o jį drožė liaudies meistras Jozas Binkis. Tai buvo Lietuvos Atgimimui, Laisvei, Sąjūdžiui skirtas kryžius, bet jis greitai sunyko drėgnoje vietoje.

Trečiojo kryžiaus pastatymui susitelkę musninkiečiai bendruomenininkai ir nutarė savo jėgomis atstatyti kryžių istorinėje vietoje. Įgyvendinti tai pasisiūlė skulptorius Jozas Kalinauskas. Talkininkai supylė kalnelį, pylimą ir išklojo pamatą. Skulptorius Jozas Kalinauskas iš ažuolo padarė 9 metrų aukščio kryžių. Prie darbų prisidėjo kunigas, vienuolis brolis Jonas

iš Vilniaus Jonitų vienuolyno, nes tuo metu buvo daromas ir kitas kryžius – Jonitų vienuolynui. Prie kryžiaus pastatymo darbų prisidėjo penkiolika musninkiečių vyrų. Šio kryžiaus mintis yra visų susitelkimas ir santarvė. Pasitaikė karšta vasaros diena, bet parapijos žmonių kultūringas ir

prasmingas subuvimas atrodė labai reikalingas. Pagalvota ir apie tai, kad reiktų rinkti savo apylinkės istoriją, kol dar gyvi jos liudininkai.

„Draugo“ info
Rengėjų nuotr.

Įspūdingas Algimanto Kezio archyvas perduotas Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui

KRISTINA LAPIENYTĖ

I antrąją pusę pervirtusi vasara Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui (LTSC) buvo darbinga ir dosni, gauta nemažai įvairių archyvinių dokumentų, leidinių, meno darbų ir plokštelių. Tačiau ypatingą vietą užima LTSC gautas Algimanto Kezio archyvas ir kolekcija. Nei išeivijos, nei Lietuvos visuomenei nereikia aiškinti, kas yra Algimantas Kezys, retas bus negirdėjęs šio talentingo fotografo pavardės, nematęs nors vieno darbo. Lituanistikos tyrimo ir studijų centras labai artimai susijęs su Algimanto Kezio veikla, nes jis buvo Lietuvių foto archyvo (vėliau pavadinto Budrio lietuvių foto archyvo vardu) įkūrėjas ir ilgametis vadovas bei globėjas. Taip pat Lituanistikos tyrimo ir studijų centre saugomas Algimanto Kezio meno archyvas, kuriame – daugelio metų kruopštaus darbo rezultatai – iškarpos apie dailininkus, programas, viskas, kas susiję su išeivijos menininkais.

Kai fotografo sesuo Danutė Kezytė Wolosenko susisiektė su LTSC, klausdama, ar mes domėtumėmės šiuo archyvu, net neabejojome, kad taip, nes numanėme, kad jis bus itin vertingas ir įdomus. Tikrai nesuklydome. Danutė Wolosenko atliko didžiulį darbą, atrinkdama visą perduodamą medžiagą. O jos tikrai daug ir įvairios. Ilgus metus veikusi Algimanto Kezio „Galerija“ bei joje vykę renginiai jo paties puikiai dokumentuoti – išsaugotos laikraščių iškarpos, programos, nuotraukos iš „Galerijos“ veiklos. Algimantas Kezys dalyvavo daugybėje parodų, kas taip pat užfiksuota daugelyje albumų, kur sukaupta parodų recenzijos, atsi-

Algimanto Kezio archyvas atvežtas į Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą.

LTSC archyvo nuotr.

liepimai ir kita archyvinė medžiaga.

Archyve gausu fotografijų: tai ir iliustracijos Algimanto Kezio knygai „Pensilvanijos anglikasių Lietuva“ bei David Fainhaus „Lithuanians in Multiethnic Chicago“, įvairios nuotraukos iš A. Kezio „Galerijos“ veiklos, lietuvių gyvenimo atspindžiai. Taip pat nemažą dalį archyvo sudaro didelio formato fotografijos iš įvairių parodų apie Pensilvanijos lietuvių bei lietuviškas kapines. Įspūdinga yra negatyvų kolekcija, apimanti laikotarpį nuo 1945 metų DP stovyklų iki veiklos Jaunimo centre, renginių Čikagoje, Dainavos stovykloje, lietuviškų bažnyčių ir kitokių įvykių. Jų tikslaus skaičiaus dar nežinome, bet tikrai susidarys keletas tūkstančių.

Praėjusiais metais Lituanistikos tyrimo ir studijų centras pradėjo skenuoti senąsias fotografijas, saugomas Budrio lietuvių foto archyve, bei aprašyti ten saugomus negatyvus. Atrodo, kad gavus Algimanto Kezio kolekciją, tas darbas įgis dar didesnę prasmę, kadangi archyvas dar pasipildys ir galima drąsiai sakyti, atspindės lietuvių gyvenimo išeivijoje istoriją.

Dėkojame Algimantui Keziui ir Danutei Kezytei Wolosenko už pasitikėjimą ir šio nepaprastai vertingo archyvo perdavimą Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui.

Kristina Lapienyte – Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vykdomoji vicepirmininkė

Algimantas Kezys

„Draugo“ archyvo nuotr.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

L. Linkevičius: Rusija negalime pasitikėti

Vilnius (BNS) – Rytų Ukrainoje reikalinga humanitarinė pagalba, tačiau tarptautinė bendruomenė negali pasitikėti Rusija, kuri paskelbė siunčianti 280 sunkvežimių paramos, pareiškė Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Ministras sakė, kad Rytų Ukrainos gyventojai patiria sunkumus „dėl teroristų kaltės“, o parama juos gali pasiekti tik Ukrainai priimtinais būdais.

L. Linkevičius komentavo Rusijos žiniasklaidos pranešimus, jog nuo

Maskvos Rytų Ukrainos link pajudėjo 280 sunkvežimių su „humanitarine pagalba“. Vakarų vadovai, įskaitant NATO generalinį sekretorių, Europos Komisijos pirmininką ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrą, šiomis dienomis perspėjo, kad Maskva gali pasinaudoti humanitarinės misijos pretekstu invazijai į Ukrainą.

Lietuvos užsienio reikalų ministro teigimu, pasitikėjimą pakerta ankstesni atvejai, kai iš Rusijos jau bandyta pasiųsti karinę techniką, prisidengiant humanitariniais tikslais.

Banko saugyklose – pirmieji lietuviški eurai

Vitaliaus Zaikausko nuotr.

Vilnius („Draugo“ info) – Į Lietuvos banko saugyklą Vilniuje atgabentos pirmosios partijos lietuviškų eurų monetų. Jos 2015 m. sausio 1-ąją bus išleistos į apyvartą. Bendras euro įvedimui ir atsargoms užtikrinti reikalingas monetų kiekis yra apie 370 mln. vnt., jų svoris – 1 740 tonų.

„Tai dar vienas svarbus žingsnis pasirengimo darbų maratone, siekiant, kad valiutos pakeitimas vyktų sklandžiai. Po ES Tarybos sprendimo, leidžiančio Lietuvai įsivesti eurą, Lietuvos monetų kalykla eurų monetas kaldina

visu pajėgumu, jos pradėtos gabenti į Lietuvos banko saugyklas. Iš čia jos nuo spalio 1 d. keliaus į komercinius bankus, o iš jų dar iki euro įvedimo dienos pasieks prekybos ir paslaugų įstaigas“, – sako Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas.

Pervežant eurų ir euro centų monetas, ypatingas dėmesys skiriamas saugumui: naudojamas šarvuotas Lietuvos banko transportas, jį lydi ginkluota apsauga ir policija. Monetos gabenamos specialiuose talpintuvuose.

Jaunimo sumažėjo 13,5 tūkstančio

Vilnius (ELTA) – 2014 metų pradžioje Lietuvoje gyveno 617,2 tūkst. 14–29 metų amžiaus jaunuolių. Per metus jaunimo sumažėjo 13,5 tūkst. Šio amžiaus asmenys sudarė 21 procentą visų šalies gyventojų. Tokią informaciją minint Tarptautinę jaunimo dieną paskelbė Statistikos departamentas.

Statistikos departamento duomenimis, 14–29 metų amžiaus vaikinių yra 16,8 tūkst. daugiau nei merginų. Daugiausia – apie 90 tūkst. – buvo 21 ir 22 metų amžiaus jaunuolių.

Visoje Europos Sąjungoje 2013 metų pradžioje gyveno 96 mln. 14–29 metų amžiaus gyventojų, jie sudarė 19 procentų visų Europos Sąjungos šalių narių gyventojų. Per metus ES šalyse jaunimo sumažėjo milijonu arba beveik vienu procentu.

Kaldinamos monetos Baltijos kelio 25-mečiui

Vilnius (ELTA) – Lietuvos bankas rugpjūčio 19-ąją į apyvartą išleis 25 ir 50 litų kolekcines (proginas) monetas iš serijos „Lietuvos nepriklausomybės kelias“. Monetas skiriamos Baltijos kelio 25-mečiui paminėti. Šios monetos bus pristatomos visuomenei Vilniaus Gedimino pilies bokšte.

Gedimino kalnas – tai vieta, nuo kurios 1989 m. rugpjūčio 23 d. prasidėjo istorinis Baltijos kelias.

Monetų, skirtų Baltijos kelio 25-mečiui paminėti, pristatymo renginyje dalyvaus Lietuvos banko, Lietuvos monetų kalyklos atstovai. Į renginį pakviesti monetų dailininkė Eglė Ratkutė, gipsinių modelių autorius Giedrius Paulauskis, humanitarinių mokslų daktaras Česlovas Laurinavičius, parašęs lankstinuko, išleisto kartu su moneta, tekstą, Latvijos ir Estijos ambasadų atstovai.

Ukraina neįsileis pagalbos vilkstinės iš Rusijos

Kijevas (ELTA) – Ukrainos nacionalinio saugumo ir gynybos tarybos atstovas Andrius Lysenka pareiškė, kad šalies pasieniečiai neįsileis humanitarinės pagalbos vilkstinės iš Rusijos, nes jis „nėra suderintas su Raudonojo Kryžiaus organizacija“ ir gali būti užmaskuotas bandymas rusų karių permesi per Ukrainos sieną.

Nors Maskva tikina, kad humanitarinės pagalbos siunta suderinta su Raudonuoju Kryžiumi, organizacijos atstovas spaudai Andre Loersch patikslino, jog egzistuoja tik bendras sutarimas dėl pagalbos gabenimo į Ukrainą, o detalios informacijos apie sunkvežimių krovinius ar galutinę jų paskirties vietą nėra.

RIA novosti nuotr.

Rusija pasienyje sutelkusi 45 000 kareivių

Kijevas (ELTA) – Rusija, Ukrainos vyriausybės duomenimis, bendrame pasienyje yra sutelkusi 45 000 kareivių.

Čia permesta ir sunkiosios karinės ginkluotės – 160 tankų, iki 150 „Grad“ tipo raketų paleidimo sistemų, 192 karo lėktuvai ir 137 sraigtasparniai, sakė Ukrainos ginkluotųjų pajėgų at-

stovas Andrejus Lysenka.

NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen pareiškė, kad Rusijos invazija į Rytų Ukrainą yra labai tikėtina. Jo teigimu, nėra jokių požymių, kad Rusija mažintų savo pajėgų skaičių pasienio regione.

Ebolos aukų skaičius perkopė tūkstantį

Maskva („Draugo“ info) – Vasarį Vakarų Afrikos šalyse prasidėjusi Ebola hemoraginė karštinė jau pareikavo ne mažiau kaip 1 013 gyvybių.

Vien rugpjūčio 7–9 dienomis Gvinėjoje, Siera Leoneje ir Liberijoje užregistruoti 69 nauji Ebola viruso at-

vejai, iš kurių 52 baigėsi pacientų mirtimi. Didžiausias mirtingumas nustatytas Gvinėjoje – 373 aukos.

Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) Vakarų Afrikos šalims skirs 30 mln. JAV dolerių, dar 70 mln. turėtų suteikti tarptautiniai donorai.

V. Putinas lankosi Kryme

Maskva (ELTA) – Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas rugpjūčio 14 d. atvyko į kovą aneksuotą Krymo pusiasalį. Ji čia susitiko su Rusijos parlamentarais ir pasakė kalbą.

Tai antras kartas po Krymo aneksijos, kai Prezidentas lankosi pusiasalyje. Gegužės 9-ąją, Rusijai minint per-

galės prieš nacistinę Vokietiją dieną, V. Putinas Sevastopolyje, Rusijos Juodosios jūros flotilės uoste, dalyvavo kariame parade.

Ukrainos vadovybė protestavo prieš V. Putino demonstruojamą „akivaizdų Ukrainos suverenumo pažeidimą“.

Lėktuvo katastrofa – masinė žmogžudystė

Nyderlandų ir Australijos premjerai Mark Rutte (k.) ir Tony Abbott

ELTA nuotr.

Amsterdamas (ELTA) – Nyderlanduose apsilankęs Australijos premjeras Tony Abbott 298 gyvybes nusinešusią „Malaysia Airlines“ aviakatastrofą pavadino masine žmogžudyste.

Su Nyderlandų ministru pirmininku Mark Rutte susitikęs T. Abbott

žuvusius pagerbė gėlių vainiku, padėtu šalia kareivinių pastato, kuriame identifikuojamos aukos.

„Būkime visiškai atviri apie tai, kas atsitiko, – po susitikimo su M. Rutte Hagoje kalbėjo Australijos premjeras. – 298 nekalti žmonės buvo nužudyti“.

VERSLO NAUJIENOS

Privalomu taps dvigubų kainų skelbimas

Nuo rugpjūčio 22 d. ir dar šešis mėnesius po euro įvedimo prekių ir paslaugų kainos Lietuvoje turės būti nurodytos litais ir eurai. Dvejopas prekių ir paslaugų kainų skelbimas privalomas visos prekybos ir paslaugų teikimo vietose, reklamoje ir nuotolinės prekybos paslaugų teikimo vietose.

Visų su euro įvedimu susijusių taisyklių vykdymą kontroliuos 17 valstybinių priežiūros institucijų, kurių veiklą koordinuos Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT).

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnybos (VVTAT) vadovo, su kitomis institucijomis jau nuo birželio mėnesio organizavo mokymus ir seminarus verslui, atlikti neformalų vidinį rinkos ir kainų perskaičiavimą.

Prevencinė stebėseną atskleidė, kad teisingo kainų perskaičiavimo ir skelbimo Vilniaus mieste nesilaikė 47 proc. verslo subjektų, tačiau regionuose šis skaičius buvo gerokai didesnis – čia taisyklių nesilaikė 73 proc. stebėtų verslininkų.

ELTA

Ginsis ritualinio skerdimo įteisinimu

Vyriausybėje ir Seime rengiami pasitarimai dėl situacijos, kuri susidarė Rusijai sustabdžius maisto produktų importą iš Lietuvos ir kitų Europos Sąjungos šalių. Žemės ūkio ministrė V. Baltraitienė siūlo vykdyti intervencinius pirkimus ir įteisinti ritualinį gyvulių skerdimą.

Skačiuojama, kad dėl Rusijos sankcijų Lietuvos bendrojo vidaus produkto augimas gali sulėtėti 0,2 procento.

Pasak žemės ūkio ministrės Virginijos Baltraitienės, Lietuvoje skubiai įteisintas ritualinis gyvulių skerdimas padėtų šalies galvijų augintojams lengviau įveikti Rusijos pradėtus taikyti draudimus Europos Sąjungos valstybių kilmės žaliavai ir maisto produkcijai.

Pasak V. Baltraitienės, kai kurios Rytų valstybės, pavyzdžiui, Izraelis, dabar neperka lietuviškos mėsos dėl to, kad „ne taip skerdžiame galvijus“.

Ministrė taip pat informavo, kad yra planuojami intervenciniai pirkimai, kurie šalies žemės ūkiui leistų lengviau įveikti Rusijos draudimus pirmuosius mėnesius, kol bus atrastos naujos rinkos.

Užsienio reikalų ministerija yra įpareigota palaikyti kai kurių Europos šalių iniciatyvas sušaukti neeilinę Žemės ūkio tarybą ir taip pat prisijungti prie iniciatyvos paankstinti Bendrųjų reikalų tarybos posėdį.

Pernai į Rusiją eksportuota lietuviškos kilmės maisto produktų už 1 milijardą litų.

Rusija metams apribojo mėsos, vaisių ir daržovių, pieno ir jo produktų importą iš Europos Sąjungos, JAV ir kitų šalių, palaikančių sankcijas Rusijai.

Žemdirbiai sako, kad nuostolių dėl Rusijos draudimų patirs tik kai kurie sektoriai: grūdininkai savo produkcijos į Rusiją nevežė, augalininkystės ir paukštininkystės sektoriuje nukentės sodininkai ir kiaušinių tiekėjai – jiems teks dar aršiau konkuruoti su lenkais, tačiau pieno ūkiai, kuriems veikiausiai Rusijos sankcijos bus vienas skaudžiausių smūgių, neplanuoja mažinti karvių skaičiaus.

Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijos prezidentas Jeronimas Kraujelis sako, kad smūgiui palengvinti galima būtų mažinti pridėtinės vertės mokestį (PVM), keisti išmokų tvarką, kad daugiau lėšų gautų efektyviai dirbantys gyvulininkystės ūkiai, pavyzdžiui, ateinančiais metais galima perskirstyti 216 mln. litų Europos Sąjungos paramą.

BNS

Investuotojų pasitikėjimas Lietuvos ekonomika išaugo

Užsienio kapitalo bendrovės verslo sąlygas Lietuvoje ir toliau vertina palankiai, rodo asociacijos „Investors’ Forum“ skelbiamas Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksas. 2014 m. trečiąjį ketvirtį šio indekso absoliuti vertė padidėjo nuo 1,101 iki 1,167 balo iš 2 galimų. Tokį kilimą daugiausia lėmė teigiami lūkesčiai dėl augančių eksporto apimčių, naujų darbo vietų kūrimo ir planuojamų investicijų į kapitalą.

Nerimą investuotojams ir toliau kelia darbo santykių reguliavimas, mokestinė sistema, skaidrumo trūkumas verslo aplinkoje ir viešuosiuose pirkimuose, politinis nestabilumas, nepakankama perkamoji vartotojų galia ir perdėtas rinkos reguliavimas.

Antrąjį 2014 m. ketvirtį darbo santykių reglamentavimas nerimą kėlė 80 proc., skaidrumas – 74 proc., mokestinė sistema – 72 proc. apklaustų investuotojų. Trečiąjį metų ketvirtį šie skaičiai atitinkamai sumažėjo iki 67, 53 ir 57 procentų.

14 proc. procentų apklaustų investuotojų neišvardijo jokių veiksmų, darančių neigiamą įtaką jų veiklai – jie yra patenkinti esama rinkos situacija.

ELTA

Valiutų santykis (2014 metų rugpjūčio 12 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,58 LTL
- 1 EUR (euras) – 3,45 LTL
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,40 LTL
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,35 LTL
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,33 LTL
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,18 LTL

Lietuva pristatyta Europos šalių mugėje Tokijuje

Gausiai Japonijos gyventojų ir užsienio turistų lankomame istoriniame Yoyogi parke Tokijuje rugpjūčio 9–10 dienomis pirmą kartą vykusioje mugėje „Eurofest“ Lietuvos ambasada Japonijoje kartu su Japonijos ir Lietuvos mainų centru pristatė šalies kultūrą, gamtą, turizmo, investavimo, studijų Lietuvos universitetuose galimybes, ekonomikos ir mokslo laimėjimus.

Per dvi savaitgalio dienas Lietuvos stendą mugėje aplankė tūkstančiai lankytojų.

Mugėje taip pat eksponuoti originalūs lietuviški suvenyrai, lino dirbiniai ir rankų darbo mezginiai.

Lietuvos ambasada Japonijoje yra viena iš Europos šalių mugės „Eurofest“ iniciatorių. Šį rudenį diplomatai ketina pristatyti Lietuvą dar keliose tarptautinėse mugėse Tokijuje ir kituose Japonijos miestuose.

Rugpjūčio 2 dieną su

Lietuva galėjo susipažinti netoli Osakos esančio Ibaraki miesto gyventojai. Daugeliui jų tai buvo pirmą kartą pamatyti lietuviškus rankų darbo dirbinius iš lino ir kitus suvenyrus, Japonijos rinką jau pasiekiančius UAB „RŪTA“ saldainius, kuriais prekiaujama Tokijuje įsteigtoje lietuviškų gaminių parduotuvėje.

Savo gimtojo miesto gyventojus su Lietuva supažindino Koichi Sato, šiuo metu gyvenantis Lietuvoje, mokantis lietuviškai ir gerai pažįstantis mūsų šalį. Koichi Sato tikisi, kad lietuviški gaminiai patiks japonams, o pažintis su Lietuva paskatins joje apsilankyti.

URM info

JAV patirs 715 mln. dolerių nuostolių

Jungtinės Valstijos 2013 metais eksportavo į Rusiją žemės ūkio produkcijos (kuriai taip pat priskiriama žuvis ir mediena) už 1,3 mlrd. JAV dolerių. Iš jų 55 proc. sudarė prekės, šiuo metu draudžiamos atsakomųjų Rusijos sankcijų Vakarams. Tokia informacija pateikiama JAV Žemės ūkio departamento (USDA) pareigūnų.

USDA duomenimis, Rusija yra penkta stambiausia pasaulyje žemės ūkio produkcijos importuotoja po Europos Sąjungos (ES), Kinijos, JAV ir Japonijos. Iš viso į šalį 2013 metais buvo importuota šio sektoriaus prekių už 40,4 mlrd. JAV dolerių.

Daugiausiai į Rusiją importuojama žemės ūkio produkcijos iš ES – 40 proc. visos rinkos, nurodo JAV departamento pareigūnai. Antroji stambiausia importuotoja – Brazilija (apie 9 proc. visos rinkos). JAV užima trečiąją vietą (apie 4 proc. Rusijos žemės ūkio rinkos 2013 metais).

Kaip Europa reaguoja į Rusijos sankcijas

Rusijos valstybinė žiniasklaida optimistiškai reaguoja į šalies pirkėjų izoliavimą nuo tarptautinės rinkos, kokio nebūta nuo sovietinių laikų. Esą lengviau bus vietos gamintojas ir ūkininkams, tačiau toli gražu ne visi palaiko tokią nuomonę. Europa taip pat skaičiuoja, kaip jos ekonomiką paveiks Rusijos paskelbtas boikotas, ir tikisi, kad jis neužsitęs.

Norvegija – ne Europos Sąjungos narė, bet jai taip pat dėl požiūrio į Kremliaus politiką Ukrainoje taikomos sankcijos.

„Mūsų padėtis gana dramatiška“, – sako bendrovės „Nordlaks“, tiekiosios Rusijos rinką lašišas, vadovas Roger Mosand.

Kasmet Norvegija parduoda Rusijos rinkai silkų, lašišų, skumbrių, menkių už milijardą dolerių. Ši šalis – didžiausia lašišų eksportuotoja į Rusiją, ir jeigu maisto prekių boikotas užsitęs, nuostoliai bus milžiniški.

Danijos bendrovių padėtis geresnė. Tik 4 proc. jos maisto produktų eksporto tenka Rusijai.

Airijos produktų eksporto srautai į Rusiją taip pat nėra dideli, bet boikotas paveiks.

Vokietija napanikuoja – esą yra daugybė mechanizmų, kaip padėti bendrovėms. Be to, Rusijos nepastovumas – ne naujiena.

Europos ekspertai perspėja, jog Rusija pati sau šovė į koją ir ne vien todėl, kad izoliavo savo pirkėjus nuo tarptautinės rinkos.

„Maždaug 250 tūkst. žmonių dirba Vokietijos bendrovių biuruose Rusijoje. Jeigu Vokietija negalės prekiauti, tai atsisuks ir prieš Rusiją“, – teigia Vokietijos ekonomikos tyrimų instituto ekspertas Gernot Nerb.

Maskvos prekybos centrų lentynose prieš boikotą buvo iki 70 procentų importuotų maisto prekių. Maskviečiai jau įpratę, kad lentynose gausu sūrių iš Prancūzijos ir itališko Parmos kumpio. Dabar teks įpročius keisti. Rusijai greisiai virsti panašia į Sovietų Sąjungą, kai žmonėms reikėjo bėgioti iš parduotuvės į parduotuvę, kad nusipirktų sūrio, kurio buvo tik vienos rūšis.

Lrt.lt

Parengė Vitalius Zaikauskas

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Lietuvos Vyčių 101-ajam metiniam suvažiavimui pasibaigus

„Honoring our past – Celebrating our future“ „Gerbdami savo praeitį – švenčiame savo ateitį“

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Prieš suvažiavimą dalyvavome išvykoje

101-asis Lietuvos Vyčių suvažiavimas vyko 2014 m. liepos 23–27 d. Glendale, California. Anksčiau atvykusiems suvažiavimo dalyviams liepos 23 d., trečiadienį, buvo su-ruošta įdomi išvyka – „The Best of Our California“. Joje dalyvavo 32 vyčiai. Daug laiko praleidome buvusio JAV prezidento Ronald Reagan bibliotekoje ir muziejuje, Simi Valley, CA. Ten matėme Air Force One Pavillion lėktuvą ir malūnsparnį, dalį Berlyno sienos, pasaulio vadovų ir gerbėjų Prezidentui įteiktas dovanas, natūralaus dydžio Prezidento R. Reagan kabineta, skaitėme ištraukas iš jo dienoraščių, pasigrožėjome Nancy Reagan šventinėmis suknelėmis. Taip pat aplankėme Prezidento R. Reagan paskutinę poilsio vietą, kur jam pastatytas paminklas. Po pietų keliavome autobusu pasižiūrėti Los Angeles ir Santa Monica įžymybių: *Paramount Studio Gates, The Walt Disney Concert Hall, Cathedral of our Lady of the Angels, Grumman's Chinese Theater*. Turiningai praleidę dieną ir gerai nusiteikę grįžome į viesbutį.

**Gerbdami savo praeitį –
švenčiame savo ateitį**

Pradedant 2-ojo šimtmečio veiklą, 101-asis metinis vyčių suvažiavimas įvyko liepos 24–27 d. The Embassy Suites-Glendale viesbutyje, Glendale, CA. Seimą globojo Lietuvos Vyčių 133 kuopa, veikianti Los Angeles, CA, prie Šv. Kazimiero lietuvių parapijos. 133 kuopos pirmininkė yra Marytė Šepikaitė.

Suvažiavimas prasidėjo ketvirtadienį, liepos 24 d., šv. Mišiomis Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, Los Angeles. Jas aukojo šios parapijos klebonas kun. Tomas Karanauskas, jam talkino specialiai iš Romos atvykęs Popiežinės Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius kun. Audrius Arštikaitis. Mišių metu giedojo dainininkė, 3-ios kuopos pirmininkė iš Brockton, MA, Marytė Bizinkauskaitė, vargonavo buvęs parapijos vargonininkas muz. Viktoras Ralys.

Iškilmingai įnešus vėliavas, Mišios buvo aukojamos už Lietuvos Vyčius. Savo pamoksle kun. T. Karanauskas padėkojo visiems svečiams, kurie kartu su vyčiais dalyvavo šv. Mišiose. Lietuvos Vyčių organizacija pergyveno daug svarbių istorijos įvykių: Pirmąjį pasaulinį karą, Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą, Antrąjį pasaulinį karą, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą, Lietuvos priėmimą į NATO bei Europos Sąjungą. Visur ir visuomet Vyčiai padėjo Lietuvai ir jos žmonėms. Baigdamas pamokslą klebonas kun. T. Karanauskas priminė visiems, kad Vyčių organizacija pradėjo savo veiklos antrąjį šimtmetį – tai tikrai neeilinis suvažiavimas. Tad reikia džiaugtis ir būti linksmiems, kad ši kilni organizacija išliko ir dar yra veikli. Visiems delegatams ir svečiams jis palinkėjo sėkmingo ir vaisingo suvažiavimo.

Mišios baigtos visų dalyvių sugiedotu Lietuvos Vyčių himnu.

Po Mišių pietavome parapijos salėje. Buvo puikios vaisės, kurias paruošė šeimininkė Laima Leko, palaimino kun. A. Arštikaitis.

Pirmas seimo posėdis

Po Mišių ir pietų oficialus seimo atidarymas vyko Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Įnešus vėliavas Centro valdybos pirmininkė garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė tarė įžanginį žodį ir pakvietė kun. Tomą Karanauską sukalbėti malda. Buvo sugiedoti JAV, Lietuvos ir Vyčių himnai.

Prezidiumą sudarė: pirmininkas Michael Petkus (96 kuopa, Dayton, OH) ir kopirmininkai – garbės nariai Elena Nakrošienė (90 kuopa, Kearny, NJ) ir Jonas Mankus (72 kuopa, Binghamton, NY), sekretorė

Prieš suvažiavimą anksčiau atvykusiems buvo surengta ekskursija į Ronald Reagan Library, Simi Valley, CA. Prie įėjimo į biblioteką.
R. Juškaitės-Švobienės nuotrauka

– Laima Baltrėnas (133 kuopa, Los Angeles, CA); Seimo parlamentinės darbotvarkės patarėja – Erin Petkus (96 kuopa, Dayton, OH); tvarkdariai – Grace Mankus (72 kuopa, Binghamton, NY), Robert Novak (133 kuopa, Los Angeles, CA), Brian Johnson (19 kuopa, Pittsburgh, PA) ir Charles Trečiokas (27 kuopa, Norwood, MA). Rezoliucijų komisija bei aukų ir sveikinimų komitetą sudarė: Rita Johnson (19 kuopa, Pittsburgh, PA), garbės nariai Robert A. Martin, Jr. (16 kuopa, Chicago, IL) ir Bernice Aviža (136 kuopa, Hudson-Mohawk, NY); Mandatų komitetą – June Grenier; (6 kuopa, Hartford, CT), Georgianna Macke (157 kuopa, Lemont, IL), Lillian Greymas (3 kuopa, Philadelphia, PA) ir Cathy Nakrošis (90 kuopa, Kearny, NJ).

101-ojo suvažiavimo pirmininkė Marytė Šepikaitė pasveikino visus suvažiavimo dalyvius ir palinkėjo sėkmingo suvažiavimo.

101-ąjį suvažiavimą taip pat pasveikino Čikagos lietuvių moterų klubo pirmininkė Genevieve Maluska, Gintautas Žemaitaitis ir American Legion 405 Los Angeles Baltic Post buvęs pirmininkas Tony Mažeika.

Centro valdybos pirmininkė, garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė perskaitė išsamų praėjusių metų organizacijos veiklos pranešimą. Su malda „Amžiną atilsį“ buvo prisiminti mirusieji, kurie mus paliko praėjusiais metais: buvusi šios organizacijos Centro valdybos pirmininkė ir Šv. Kazimiero gildijos pirmininkė, garbės narė Anna Klizas-Wargo; bu-

vusi Centro valdybos protokolų sekretorė ir lietuvių kalbos ir kultūros komiteto pirmininkė Dolores Herbert; garbės narys kun. Albin Janiūnas ir buvęs Vidurio Amerikos apygardos dvasios vadas kun. Augustinas Kulbis.

Iždininkė, garbės narė Bernice Aviža pristatė 2014–2015 m. organizacijos finansinę ataskaitą.

Garbės narys Robert A. Martin, Jr. pristatė Irene Ožalis (3 kuopa, Philadelphia, PA) ir Maria Deksnis (158 kuopa, Lakeshore, IN), kurioms 102-ame metiniame suvažiavime, kuris vyks 2015 m., bus suteikta garbės narystė.

Toliau vyko Vytauto Ruzgio paskaita apie gintarą. Jis papasakojo apie įvairių rūšių ir atspalvių gintarą, kur jis randamas, kaip jį valyti. V. Ruzgys taip pat parodė suvažiavimo delegatams įvairių spalvų gintaro dirbinių. Dalyviai buvo sužavėti įdomia paskaita.

Buvo gauti 27 raštiški sveikinimai: iš JAV prezidento Barack Obama; Kongreso pirmininko John A. Boehner; senatorės Dianne Feinstein; Los Angeles burmistro Eric Garcetti; LR generalinio konsulo New Yorke Valdemaro Sarapino; LR garbės konsulo New Yorke Rimmo Česonio; LR generalinio konsulo Čikagoje Marijaus Gudyno; LR garbės konsulės iš Los Angeles Daivos Čekanauskaitės-Navarrettė; LR garbės konsulo Detroite Algio Zaparacko; LR garbės konsulės Ohio, Indiana ir Kentucky valstijose, Ingridos Bublienės; LR garbės konsulo Colorado dr. Jono Prunskio; vyskupo, garbės nario Pauliaus Bal-

Iš k.: Lietuvos Vyčių Centro valdybos pirmininkė, garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė, LR garbės konsulė Los Angeles Daiva Čekanauskaitė-Navarrettė ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Danguolė Navickienė.

takio; Švč. Mergelės Nekalto Prasidėjimo seserų kongregacijos vienuolės seselė Ignės Marijošiūtės; JE Vilniaus Metropolito arkivyskupo Gintaro Grušo; Vilkaviškio vyskupo Rimanto Norvilos; Panevėžio vyskupo Liongino Virbalo; Lietuvos Vyskupijos Konferencijos delegato užsienio lietuvių katalikų sielovadais prelatu Edmundo J. Putrimo; seselių kazimieriečių kongregacijos vienuolės Reginos Dubickas; Nukryžiuotojo Jėzaus vienuolių kongregacijos vienuolės Mary Valliere; Amerikos lietuvių kultūros archyvo (ALKA) pirmininkės Mėrgos Girniuvienės; Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos (LKRS/LCRA) direktorių tarybos pirmininko prelatu Edmundo Putrimo, pirmininko Salvijo Kungio ir valdybos narių; Čikagos lietuvių moterų klubo pirmininkės Genevieve Maluska; Amerikos lietuvių tarybos (ALT'as) pirmininko ir Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos pirmininko adv. Sauliaus V. Kuprio; „Draugo“ laikraščio direktorių tarybos pirmininko Vyto Stanevičiaus; Lietuvių Fondo direktorių tarybos pirmininko Mariaus Kasniūno; aktorės Rūtos Kilmonytės-Lee; XVI lietuvių tautinių šokių šventės Baltimore, Maryland pirmininko Lino Orento. Visi raštiški sveikinimai buvo išspausdinti specialioje programos knygoje.

Mandatų komisija pranešė, kad pirmajame posėdyje dalyvavo 50 asmenų. Tarp jų – 4 garbės nariai, 4 Centro valdybos nariai, 21 delegatai, 9 apygardų delegatai, 12 svečių, atstovavę 5 rajonams ir 11 kuopų.

Posėdis baigtas malda, kurią sukalbėjo kun. T. Karanauskas.

Vakare Šv. Kazimiero lietuvių parapijos patalpose vyko pažintinis vakaras „California Knight“.

Ragavome tradicinių lietuviškų valgių, dainavome ir šokome. Akordeono garsais visus linksmino Česlovas Gestautas. Laikas prabėgo nepastebimai. Grįžome į viešbutį pavargę, tačiau linksmi nusiteikę.

Antroji suvažiavimo diena

Liepos 25 d., penktadienį, The Embassy Suites-Glendale viešbutyje buvo aukojamos šv. Mišios už mirusius Lietuvos Vyčius ir rėmėjus, kurie praeitais metais apleido šį pasaulį bei už tuos Vyčius, kurie dėl sveikatos negalėjo dalyvauti šiame suvažiavime.

Pagrindinis šv. Mišių celebrantas buvo kun. T. Karanauskas, jam padėjo kun. Audrius Arštikaitis.

Robert Petkus (96 kuopa, Dayton, OH) perskaitė organizacijos narystės pranešimą. Kaip ir visose organizacijose, seni nariai miršta, o naujų narių pritraukti nėra lengva. Lietuvos Vyčių organizacija gali didžiuotis, kad per pastutinius metus į jų gretas įstojo 49 nauji nariai. Šiuo metu Lietuvos Vyčiai turi beveik 1,400 narių iš 5 apygardų/rajonų ir 43 kuopų. Džiugu, kad šiemet neužsidarė nė viena kuopa, tik kuopos susijungė. 110 kuopa, Maspeth, NY priėmė 18 naujų narių; 17 kuopa South Bostone, MA – 5 naujus narius, o 112 kuopa Marquette Parke, Chicago, IL – 7 narius.

Kuopos buvo apdovanotos dovanėlėmis ir žymenimis. Pažymėti kuopų nariai, kurių dėka įstojo daugiausia naujų narių – tai Kathleen Verbil (110 kuopa, Maspeth, NY), Phyllis Gendreau (17 kuopa, South Boston, MA) ir Estelle Rogers (12 kuopa, Marquette Park, Chicago, IL).

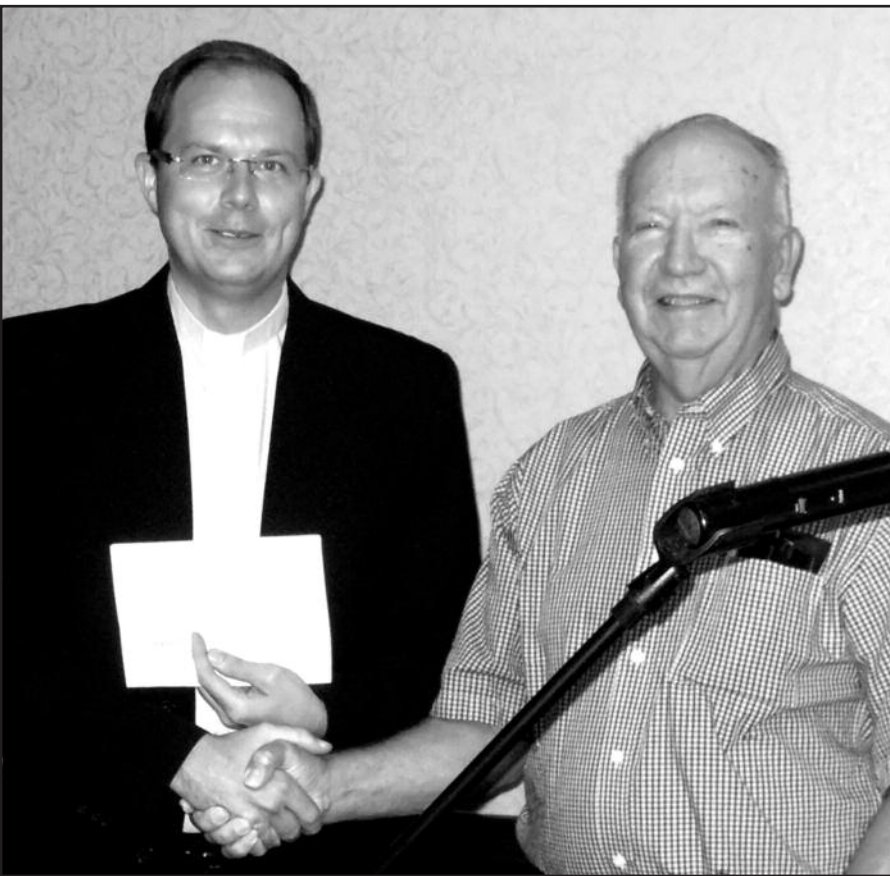
Lietuvos Vyčių fondo pirmininkė Irene Ožalis perskaitė fondo ataskaitą ir nušvietė šio padalinio praėjusių metų veiklą. Buvo pakeistas vienas iš pagrindinių šio padalinio statutų: anksčiau paramai galėjo būti naudojamos

tik palūkanos, o dabar įvairioms vyčių programoms ir paramai galima bus paimti pinigų iš organizacijos banko sąskaitos. Per Vyčių organizacijos šimtmečio suvažiavimą buvo nuspręsta išdalinti aukų įvairiems projektams. Viso 2014–2015 m. bus paaukota 24,900 dol.: po 1,000 dol. American Professional Partnership for Lithuanian Education (A.P.P.L.E.); Amerikos lietuvių tarybai (ALT'ui); Švč. Šiluvos Mergelės Marijos koplyčioje, Washington, DC. 400 dol. skiriama jaunųjų vyčių suvažiavimo stipendijai – po 100 dol. kiekvienam jaunam dalyviui; 500 dol. – paremti vieną našlaitį vienerius metus per „Saulutės“ organizaciją; 1,000 dol. – paremti 2015 m. suvažiavimą organizuojančią kuopą. Daugiausia – 20,000 dol. bus skirta „Vyties“ žurnalo leidybai.

I. Ožalis paskelbė rašinio konkurso laimėtojus: 1-a vieta (300 dol.) – Shirley Musumeci (6 kuopa, Hartford, CT); antra vieta (200 dol.) – Stephany Gutauskas (3 kuopa, Philadelphia, PA); trečia vieta (100 dol.) – garbės nariui Robert A. Martin (16 kuopa, Chicago, IL) Baigusi pranešimą Ožalis kreipėsi į visus prašydama ir toliau teikti paramą Lietuvos Vyčių fondui.

Centro valdybos ritualų komiteto pirmininkė Georgiana Macke paskelbė 4-to laipsnio kandidates – Phyllis Gendreau (17 kuopa, South Boston, MA) ir Mary Agnes Mikalauskas (96 kuopa, Dayton, OH).

Šv. Kazimiero gildijos pirminin-

Lietuvos Vyčių padalinio, Šv. Kazimiero gildijos pirmininkas, garbės narys John Mankus (d.) įteikia Šv. Kazimiero Popiežinės kolegijos rektoriui kun. Audriui Arštikaičiui finansinę paramą.

švietė dabartinę veiklą. Popiežinė Šv. Kazimiero lietuvių kolegija priklauso Lietuvos Vyskupų konferencijai (LVK), kurią sudaro Vilniaus metropolitas arkivyskupas Gintaras Grušas ir vysk.

tema „Working inside the barricades“. Ji papasakojo apie savo gyvenimą Lietuvoje 1991 m., tuoj po tragiškų Sausio 13-osios žudynių Vilniuje. Daiva Venckutė sakė, kad ji rašo knygą na-

Meninės programos atlikėjai (iš k.): Giliana Norkūnas, Marytė Bizinkauskaitė, Viktoras Ralys, Paul Trimakas, Kristina Kazlauskienė ir Lelija Kazlauskaitė (trūksta Eric Petraičio). Kartu stovi 133-tos kuopos pirmininkė Marytė Šepikaitė ir Centro valdybos pirmininkė, darbės narė Regina Juškaitė-Švobienė.

kas, garbės narys Jonas Mankus pranešė apie šios organizacijos padalinio praėjusių metų veiklą. Beveik baigtas Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos terasos, stogo ir kelių kambarių remontas. Iki š. m. birželio 30 d. buvo gauta per 7 tūkst. dol. už šv. Mišių užprašymus (užuojautai, specialiai intencijai, dėl sveikatos, ypatingom šventinėm progom). 74 tūkst. dol. gauta iš buvusio Šv. Kazimiero dvasios vado a. a. kun. J. Walter Stanievich (taip pat buvusio Šv. Antano lietuvių parapijos klebono Detroit, MD), palikimo. A. a. Theresa Mažeika palikimo (400,000 dol.). Taip pat buvo gautas 57,000 dol. palikimas iš Angelos Minsavitch. Popiežinei Šv. Kazimiero lietuvių kolegijai per pastutinius dvejus metus buvo nusiųsta 300,000 dol.

Džiugu, kad Popiežinės Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos dabartinis rektorius ir *Villa Lituania* – svečių namų direktorius kun. Audrius Arštikaitis atvažiavo iš Romos dalyvauti šiame suvažiavime.

Rektorius kun. A. Arštikaitis dėkojo Lietuvos Vyčių organizacijai už nuolatinę paramą Popiežinei Šv. Kazimiero lietuvių kolegijai bei kasmetinių projektų rėmimą. Kun. A. Arštikaitis nu-

Rimantas Norvila bei priežiūros komisija (jie patvirtina projektus). Šiuo metu 10 kunigų (3 iš Telsių, 2 iš Vilniaus, 2 iš Vilkaviškio, 1 iš Panevėžio, 2 iš Kaišiadorių) tęsia mokslus Romoje ir gyvena Popiežinėje Šv. Kazimiero kolegijoje. Popiežinėje kolegijoje taip pat gyvena trys garbaus amžiaus kunigai, kuriais reikia pasirūpinti. Kun. A. Arštikaitis padėkojo visiems už nuolatinę finansinę paramą Šv. Kazimiero kolegijai. Jis kartu su visais dvasiškiais Romoje kasdien meldžiasi už Lietuvos Vyčius – Šv. Kazimiero kolegijos geradarius. Jonas Mankus įteikė kun. A. Arštikaičiui kelis čekius: 2,000 dol. Mišių stipendijoms; 34,000 dol. – remonto darbams ir 100,000 dol. (iš a. a. Teresos Mažeikos palikimo) – įvairiems kolegijos projektams.

Buvo pristatytas 6 kuopos narys Gintautas Žemaitaitis, kuris papasakojo apie savo ir žmonos Irenos darbą Vilniaus universitete.

Mandatų komisija pranešė, kad šiame posėdyje dalyvavo 17 balsuojantys delegatai, 9 apygardos delegatai, 4 garbės nariai, 3 Centro valdybos nariai bei 3 svečiai (iš viso – 36 asmenys). Daiva Venckutė, kuri užaugo ir gyvena Los Angeles, CA, skaitė paskaitą

pie patirtus išpūdžius tuometinėje Lietuvoje. Delegatams labai patiko paskaita ir jie prelegentei uždavė daug klausimų.

Vakare viešbutyje vyko kultūros vakaras „A Cultural Celebration“.

Marytė Šepikaitė pristatė vakaro atlikėjus: sopraną Marytę Bizinkauskaitę (1 kuopos pirmininkė, Brockton, MA); smuikininkę Leliją Kazlauskaite; fleitistę Kristiną Kazlauskiene; mecosopraną Gilianą Norkūnas; kompozitorių ir dainininką Eriką Petraičį; muz. Viktorą Ralį, buvusį Šv. Kazimiero lietuvių parapijos vargonininką ir Paul Trimaką – kompozitorių, dainininką (a. a. dr. kun. Kęstučio Trimako sūnėną).

Vakaro programa buvo įvairi ir įdomi, buvo atliekamos ir liaudies dainos, ir klasikinė muzika. Paul Trimakas kartu su Viktoru Raliu atliko ištraukas iš P. Trimako operos apie Vytautą Didįjį. Vakaro meninės programos mecenatas buvo Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos institutas.

Dalyviai labai šiltai įvertino ši aukšto meninio lygio kultūrinį vakarą.

Bus daugiau

Britų valdžia didelių sentimentų pabėgėliams nejuto. Jos ir jie buvo darbo jėga, o išskirtų šeimų atžvilgiu jokios empatijos nerodyta. Daugelio pokario lietuvių atmintyje liko traumų randai dėl tokio britų valdžios elgesio. Jis bent iki išbėgėjusio šaltojo karo pradžios buvo išimtinai diktuojamas ne solidarumo su pavergtaisiais, bet ūkinių-pragmatinių interesų. Istorikas toliau detaliauoja DP lietuvių įsikūrimo aplinkybes:

1947 m. pradžioje darbininkų trūkumas, gresiantis destabilizuoti padėtį pramonėje, paskatino D. Britanijos valdžią patvirtinti 100 000 darbininkų įsigabenimo planą, vadinamą Westward Ho! (Į Vakarus). Pareigūnai, kurie kovo 3 d. išvyko verbuoti savanorių, daugiausia suverbavo ukrainiečių, lenkų ir latvių. Pirmasis transportas atvyko 1947 m. balandžio 23 d. Atvykstantys buvo pasirašę darbo sutartis vieneriems metams, bet buvimo D. Britanijoje laikas jiems neribotas. Iš pradžių jie būdavo apgyvendinami tranzitinėse stovyklose, iš kur būdavo paskirstomi po darbo vietas. Atlyginimas jiems buvo nustatytas toks, kaip ir britų darbininkams, bet pasitaikydavo diskriminacijos atvejų, už kuriuos buvo atsa-kingos vietinės profsąjungos. Pagal Westward Ho! planą, kitaip nei Baltic cygnet atveju, numatyta, jog dirbančiųjų šeimos atvyks tuoj po to, kai darbininkai įsikurs paskirtose darbo vietose. Visgi šeimų sujungimo procesas užsitęsė. Iki 1949 m. vasario 1 d. pagal abu planus į D. Britaniją persikėlė 5 794 lietuviai. Kai kurie iš jų, pasibaigus darbo sutartims, iš karto rinkosi migraciją į JAV arba grįžo į Vokietiją.⁴⁰⁹

Londoną po karo pasiekė ir nedi- delis, bet labai specialus lietuvių būrys – 250 lietuvių karo veteranų, kurie niekam ir niekaip negalėjo asocijuotis su populiariu (ir sovietų propagandos itin skleidžiamu DP laikotarpiu) bal- tių, kaip nacių bendražygių, vaizdi- niu. Šis beveik visiškai išblukęs lie- tuvių pasaulio klajonių istorijos pus- lapis yra labai vaizdžiai rekonstruotas K. Raškausko. Anot jo,

... Apie 250 lietuvių 1946 m. į D. Bri- taniją atvyko kaip 2-ojo lenkų korpuso, vadovaujamo Vladislavo Anderso, be- sidemobilizuojantys kariai. Dipukų įsi- kūrimas D. Britanijoje yra ne kartą aprašytas, tuo tarpu andersininkų įsikūrimas są- moningai buvo ištrintas iš Britanijos lietuvių diasporos kolektyvinės atmin- ties. Apie juos nei žodžio nėra K. Barė- no Britanijos lietuvių istorijoje, o jų ne- krologų rašytojai sąmoningai nutylė- davo priklausymo V. Anderso korpusui faktą. Lietuviai į lenkų karinius dali- nius galėjo pradėti patekti dar 1942 m. vasarą, kuomet jie pradėti formuotis SSRS teritorijoje iš lagerių kalinių. (...) daugiausia lietuvių į 2-ąjį korpusą, suformuotą Irake 1943 m. vasarą ir pa- valdų 8-osios britų armijos vadovybei, įsijungė 1944 m. pradžioje. Dalis lietu- vių karių iš sovietinio 29-ojo korpuso, karo pradžioje papuolę į vokiečių ne- laisvę, buvo išgabenti dirbti kariniuo- se objektuose Italijoje, daugiausia ae- rodromuose. Kai kurie buvo savanoriai. 1943–1944 m. žiemą dalis šių lietuvių Italijoje pateko į nelaisvę sąjunginin- kams. Stasys Lozoraitis, kuris buvo pažįstamas su V. Andersu, sutarė, jog

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

139

Lietuviai tarptautinėje demonstracijoje Mančesteryje

lenkų karinė vadovybė leis lietuviams įsijungti į 2-ąjį korpusą. 1944 m. gegu- žę lietuviai jau dalyvavo Monte Casino mūšyje ir iki 1945 m. balandžio daly- vavo mūšiuose Italijoje. Prasidėjus de- mobilizacijai jie gavo D. Britanijos pi- lietybę, buvusių karių privilegijas ir ma- žiausiai po tris apdovanojimus. Nežinia kiek iš jų įsikūrė Londone. Italijoje lie- tuvių kariai buvo subūrę chorą „Kla- jūnas“, kuris Londone egzistavo iki 1948 m. rudens. Andersininkų karinės praeities ištrynimasis negalėjo vykti be jų tylaus sutikimo. Karo metų jaunuolių kartai, užaugusiai nepakantumo Len- kijai ir lenkiškumui atmosferoje bei Anglijoje papuolusiai į tokią pat at- mosferą, priklausymo lenkų kariuo- menei faktas tapo traumuojančiu praei- ties pėdsaku.⁴¹⁰

Lietuvių bendruomenė Londone 1946–1948 m. atsinaujino, dipukams ir andersininkams įsitraukus į jos gretas. Dauguma antrosios bangos migrantų buvo jauni, vos 20 metų peržengę žmo- nės, bet tuo pat metu jauni ir veiklūs kombatantai buvo solidarūs, greičiau įsitraukdavo į organizuotą veiklą. Jie

turėjo mažiau nevisavertiškumo po- žymių britų valdžios akivaizdoje, ga- lėjo demonstratyviau kelti savo rei- kalavimus ir naudotis autoritetu, ku- ris po karo priklausė antinacinių kovų veteranams.

Senųjų lietuvių organizacijos Di- džiojoje Britanijoje nebuvo itin stip- rios ir neturėjo labai daug lyderystės ambicijų. Tiesa, londoniškiai lietu- viai dešimtmečius gyveno gan kom- paktiškoje kelių tūkstančių darbi- ninkų kolonijoje. Anglija tuo metu pasitiko ekonominį nuosmukį ir bu- vusios jūrų imperijos saulėlydį. Žmo- nės čia gyveno konservatyviau, la- biau prisirišę prie vietos, negu veržli Amerika. Anglijoje ir net šiauriniuo- se kalnakasybos ir pramonės raju- nuose buvo sunku įsivaizduoti tokias greitas permainas, kaip Pensilvani- joje. Tačiau ir ramiam darbininkiškojo Londono lietuvių kvartalui naujieji imigrantai buvo daugiau atgaiva, o ne varžovai. Jie atsinešė savo lietuviš- kumo impulsus, dalijosi patirtimis ir ėmė iš naujo gaivinti organizuotą veiklą.

Persikėlimo iš DP stovyklų Euro-

pos kontinento per sąsiaurį ir naujųjų lietuvių išeivių susitikimo su tenykš- te tvarka ir senąja diaspora prisimi- nimai labai glaustai yra išdėstyti Jung- tinės Karalystės lietuvių veikėjo Romo Kinkos straipsnyje:

Šeimomis iš pat pradžių nebuvo rū- pintasi. Tėvui išvažiavus į Angliją 1947 m. gegužės 14 d., mes su mama pasi- likome Grefene dar 16 mėnesių, iki 1948 m. rugpjūčio 22 d. Nors lietuviai skundėsi dėl šeimų suskaldymo britų valdžiai tiek Vokietijoje, tiek Britanijoje, si- tuacija nesikeitė. Apie 200 šei- mų (tai yra žmonos su vai- kais) Miunsteryje, dauguma iš Grefeno stovyklos, laukė leidimo važiuoti į Angliją. Atvykę į Angliją mes su mama buvome apgyvendinti Vakarų Vėlso (West Wells) sto- vykloje, faktiškai barakuose, Hotorne (Howthorne), Viltšy- ro grafystėje.

Kaip ir kitose Anglijos bei Škotijos lietuvių vietovėse, kur išeiviai buvo apgyven- dinti, Vakarų Velse vyko ak- tyvi socialinė ir kultūrinė lie- tuviška veikla. Veikė savait- galinė mokykla, choras, tau- tinių šokių grupė.

Atvykus į Angliją, galiojo apribojimai dėl darbo ir gy- venamosios vietos. Tik 1951 m. atvykėliams, taip pat ir lietu- viams, buvo leista laisvai pa- sirinkti gyvenamąją vietą ir norimą dar- bą. Tėvelis tų metų kovo mėnesį išva- žiavo į Rytų Londoną, susitaręs su vie- nu ten gyvenančiu lietuviu, atvažiavu- siu į Angliją dar prieš Antrąjį pasauli- nį karą, išnuomojo mums kambarį. Svarbiausia tos vietos pasirinkimo priežastis – buvo galima per kokias aš- tuonias minutes neiti pėsčiomis į Šv. Ka- zimiero lietuvių bažnyčią. Mes iškeitė- me kaimą į sostinę, o baraką į namą su sodu. Tačiau pokario Anglija tėvams ne- buvo patraukli ir, pasitaikius progai iš- važiuoti į JAV, padedami gero tėvo drau- go, gyvenančio Klivlande (Cleveland), gavę visus reikiamus dokumentus, ruo- šėmės persikelti į naują gyvenimą. Bet tėvelis po sunkios ligos staiga mirė 1953 m. sausio 2 d. (...) Taip ir likome Ang- lijoje...⁴¹¹

409. Raškauskas, Kęstutis. Londono lietuvių katali- kų bendruomenės istorija: rankraštis, p. 67. Taip pat plg.: Kinka, Romas. Lietuviai be Lietuvos: Didžio- sios Britanijos lietuviai 1947–1991 m. In: Didžiosios Britanijos lietuvių bendruomenė: praeitis, dabartis, ateitis, p. 26–27.

410. Ten pat.

411. Kinka, Romas. Lietuviai be Lietuvos, p. 26–27

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450

BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas.: **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

Ar krikščionis gali tikėti reinkarnacija?

RENATA ŽIŪKAITĖ

Jean Vernette. *Reinkarnacija. Ar mes gyvename daug kartų?*
Katalikų pasaulio leidiniai, 2005 m. 30 p.

Šiuo metu Vakarų pasaulyje tapo labai madinga domėtis Rytų dvasingumu, joga, įvairiomis meditacijomis. Statistikos duomenys rodo, kad net 30–40 proc. jaunų žmonių tiki reinkarnacija. Net 50–60 proc. save laikančiųjų krikščionimis mano, kad reinkarnacija neprieštarauja Kristaus prisikėlimui. „Draugo“ knygynėlyje galima įsigyti autoriaus Jean Vernette knygelę, mus vedančią į išsamią reinkarnacijos idėjos analizę.

Jean Vernette savo knygoje išsako krikščionišką požiūrį į reinkarnaciją. Pirmiausia jis įvardija priežastis, kodėl Vakarų pasaulį taip traukia ši idėja. Nors reinkarnacija buvo tikima dar antikinėje Graikijoje, tačiau į krikščioniškus Vakarų kraštus reinkarnacijos idėja atkeliavo su ezoterikos motina Jelena Blavatskaja ir jos Teosofų draugija. Labai dažnai šią, rodos, tokią patrauklią idėją vakariečiai suvokia perdėm iškreiptai – skirtingai nei Rytuose.

Jean Vernette nusako kelias priežastis, kodėl yra patrauklu tikėti nuolatinio sielų persikūnijimu.

Tai troškimas teisingumo, nes kitame gyvenime blogieji gauna pelnytą atlygį. Įsitikinimas, kad ankstesniame gyvenime žmogus buvo augalas ar gyvūnas, padeda jam save suvokti kaip neatsiejamą visatos dalį. Taip pat reinkarnacijos idėja yra patraukli ekologams, kurie gali teigti, kad kiekviename gyvūne ar augale yra įsikūnijęs asmuo.

Yra keturios pagrindinės reinkarnacijos sampratos: hinduistiškoji, budistiškoji, graikiškoji ir teosofinė.

Hinduizmas teigia, kad siela nusimeta panaudotą kūną kaip drabužį ir apsivelka nauju. Persikūnijimas vyksta pagal tai, kaip žmogus gyveno. Manu kodeksas: „Tas, kuris užmuša brahmaną (aukščiausio lygio hinduizmo šventiką), patenka į šunų, kiaulių, asilų, karvių, ožkų gimdą. Kas išniekina šeimnininko lovą, šimtus kartų atgimsta kaip žolė, krūmas, liana“. Gimimų, mirčių ir padarinių ratas pasibaigs tik tada, kai bus nutraukta priežasčių ir padarinių grandinė. Gyvenimas erdvėje ir laike neturi pradžios, jei nesurandamas išsilaisvinimo kelias, neturi pabaigos. Hinduizmas kaip išsilaisvinimą iš iliuzijos siūlo jogos kelią.

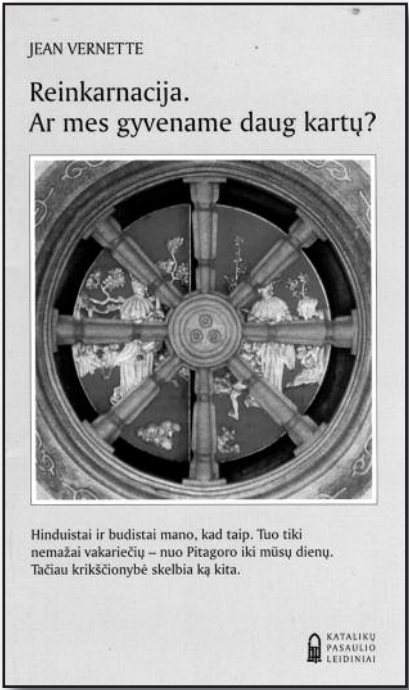
Budizmas teigia, kad daug kartų persikūnyti mus verčia troškimai. O troškimai sąlygoja mumyse nuolatinį skausmą. Visi gyvi kūriniai keliauja iš kūno į kūną, jie persikūnija kaip žmonės, kaip gyvūnai, kaip šmėklos. Procesas priklauso nuo buvusių gyvenimų kokybės.

Teosofai šias reinkarnacijos idėjas atnešę į Vakarus labai suvulgarino, iškreipė. Jie labiausiai pabrėžė pelnyto teisingumo aspektą po mirties. Po kančių laukia atgimimas geresniam gyvenimui.

Krikščionišku požiūriu žmogus nėra amžinos tėkmės dalelė ar mirksnis. Žmogus yra visų dalykų matas. Laikas čia nėra cikliškas, jis krypta į galutinį tikslą. Rytų religijose žmogus per reinkarnaciją bando išsivaduoti iš karmos – bausmės už savo gyvenimo nuodėmes. Tuo tarpu krikščionybėje žmogus ne savo jėgomis eina atsivertimo keliu, o jam yra duodama Dievo malonė.

Hinduizmas moko, kad persikūnijimas yra bausmė, o Jėzus atskleidžia, kad Tėvas kviečia kiekvieną žmogų visiems laikams įžengti į jo gyvenimą. Taip pat reinkarnacijos idėja kertasi su Kristaus prisikėlimu. Juk Jėzus nugalėjo mirtį visiems laikams; tiems, kurie seka Jį, atsiveria kelias į amžinybę. Jei egzistuočių persikūnijimo dėsnis, koks būtų tolesnis Jėzaus persikūnijimo procesas? Į ką jis persikūnytų? Ar prisikėlimas tuomet reikštų tik laikiną kūno pasiskolinimą?

Taip pat „Tikėjimo išpažinime“ mes tikime savo kūnų prisikėlimu po mirties. Tai nebus persikūnijimas žemėje, nebus naujas sudėliojimas buvusio kūno molekulių, išsisklaidžiusių kosmose. Mūsų kūnai bus panašūs į prisikėlusį Kristų ir Mergelę Mariją, su kūnu ir siela paimtą į Dangų.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Įsilaikykite

„DRAUGO“

internetinėje svetainėje

www.draugas.org

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais.
Tel. 773-940-5264

■ Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos.
Tel. 773-329-9918

■ Moteris, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimoje. Geros rekomendacijos.
Tel. 630-863-1168.

■ Moteris, turinti ilgametę žmonių priežiūros darbo patirtį, ieško darbo su grįžimu arba su gyvenimu. Kalba angliškai, turi automobilį ir labai geras rekomendacijas. **Tel. 630-664-2777.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai.
Tel. 773-615-5235.

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo. Vairuoja, kalba lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai. **Tel. 773-387-7232.**

DRAUGAS NEWS

TIK
\$35
pirmiems
metams

**Prenumeruokite sau,
savo vaikams,
draugams,
vaikaičiams!**

Vardas, pavardė _____
Adresas _____
Miestas, Valstija Zip _____
El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: **Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629**
Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

Remkime Draugo fondą
WWW.DRAUGOFONDAS.ORG

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Skanėstai su mėlynėmis ir vyšniomis

Mėlynių sriuba

Reikės: 2 puodukų šviežių mėlynių, 4 puodukų vandens, ¼ puoduko medaus, ½ pusės lazdelės cinamono, 2 plonų griežinėlių citrinos be kauliukų, 2 puodukų jogurto be priedų.

Mėlynės nuplaukite, supilkite į sietą, kad nuvarvėtų. Sudėkite į kaistuvą, užpilkite vandenį, sudėkite medų, cinamoną, citriną. Užvirinkite. Palengva virkite 10 minučių. Perkoškite per sietą ir atšaldykite. Jogurtą išplakite, supilkite atšaldytą mėlynių sriubą ir įberkite keletą nevirtų mėlynių. Kai kur, ypač Europoje, tiekiant į stalą, įpilama raudonojo Burgundijos vyno.

Mėlynių sriuba su leistinukais

Reikės: 2 puodelių šviežių ar šaldytų mėlynių, (galima pridėti kitų uogų), ½ šaukšto krakmolo, ½ lazdelės cinamono, 5 puodelių vandens, cukraus pagal skonį.

Užkaiskite vandenį ir sudėkite prieskonius. Kai užvirs, įberkite dalį cukraus ir sudėkite paruoštas uogas. Virkite atsargiai, kad uogos nesukristų. Krakmolą atskieskite šaltu vandeniu ir palengva maišant supilkite į sriubą. Sudėkite leistinukus.

Leistinukai. Reikės: 1 kiaušinio, ½ puodelio vandens ar pieno, 2/3 puodelio miltų, trupčio druskos.

Kiaušinį dubenėlyje ištrinkite, po truputį berkite miltus ir pilkite vandenį ar pieną. Jei tyrėlė per tiršta, įpilkite truputį šalto vandens. Kaistuve užvirinkite vandenį. Pamirkykite šaltame vandenyje šaukštelį, juo semkite tyrę ir leiskite į verdantį vandenį (šaukštelį kiekvieną kartą panardinkite į šaltą vandenį). Leistinukus trumpai pavirkite. Kiaurasamčiu išgriebkite ir sudėkite į uogų sriubą.

Krepšeliai su vaniliniu kremu ir uogomis

Tešlai reikės: 1,5 puodelio miltų, šaukšto cukraus, 2 lazdelių sviesto, 2 didelių kiaušinių trynių, puodelio šalto vandens.

Kremui: puodelio pieno, ½ vanilės ankšties, kupino šaukšto cukraus, 3 kiaušinių trynių, šaukšto miltų, ½ puodelio riebios grietinės, šaukštelio vanilinio cukraus, įvairių uogų: mėlynių, aviečių, braškių, gervuogių.

Miltus sumaišykite su cukrumi, suberkite kubeliais pjaustytą šaltą sviestą ir kapokite peiliu, kol susidarys trupiniai.

Nedideliame indelyje kiaušinių trynius iki vientisumo išplakite su šaukštu šalto vandens.

Kiaušinių plakinį sumaišykite su miltais ir gerai išminkykite. Jeigu tešla per kieta, įpilkite šaukštą vandens ir dar sykį išminkykite. Tešlą padalinkite pusiau, suvyniokite į maistinę plėvelę ir bent valandą palaikykite šaldytuve.

Atšalusią tešlą iškočiokite ant miltais pabarstyto stalo paviršiaus, stikline išspauskite skritulius ir įklokite į popierinius krepšelius. Jei tešlos per daug, kraštus apipjaustykite. Subadykite šakute ir maždaug 30 min. padėkite į šaldytuvą. Po to užberkite žirnių arba pupų ir kepkite orkaitėje 15–20 minučių. Atvėsinkite.

Paruoškite kremą. Į keptuvę supilkite pieną ir cukrų, sumeskite iš vanilės ankšties išimtas sėklytes. Vis pamaišydama kaitinkite, kol cukrus ištirps. Atvėsinkite.

Vidutinio dydžio inde kiaušinių trynius gerai išplakite su cukrumi, suberkite miltus, supilkite pieną su vanile ir pamaišydamos kaitinkite, kol masė sutirštės. Nukelkite nuo ugnies.

Nedideliame inde elektriniu plaktuvu išplakite grietinėlę su vaniliniu cukrumi. Atsargiai maišydama per tris kartus supilkite išplaktą grietinėlę. Krepšelius iki pat viršaus pridėkite kremo ir užberkite uogų. Atvėsinkite šaldytuve.

Šviežių vyšnių sriuba

Reikės: 2 puodelių vyšnių be kauliukų, 4 puodelių vandens, ½ lazdelės cinamono, 1 griežinėlio citrinos, vieno šaukšto bulvių ar kukurūzų krakmolo, 1/3 puodelio medaus, vyšnių papuošimui.

Į kaistuvą supilkite vandenį, sudėkite vyšnias, cinamoną ir ant labai silpnos ugnies virkite apie 20 minučių. Po to supilkite į elektrinį plaktuvą arba pertrinkite per sietą. Išplakus supilkite atgal į kaistuvą. Krakmolą atskieskite su vandeniu, išmaišykite ir supilkite į vyšnių sriubą. Atsargiai maišant pakaitinkite.

Sudėkite atidėtas vyšnias, medų ir citrinos griežinėlių. Atšaldykite. Tiekiant į lėkštę idėkite šaukštą jogurto (maišyti nereikia).

Vyšnių ir varškės desertas

Reikės: 2 puodelių riebios varškės, 4 puodelių vyšnių, 1 puodelio cukraus, 2 puodelių grietinės, 4–5 šaukštų želatinos, 1,5 puodelio grietinės, 2 šaukštų cukraus, vyšnių, žalių mėtų lapelių.

Vyšnias nuplaukite, pašalinkite kauliukus ir sumalkite mėsmale. Varškę pertrinkite per sietelį. Grietinę sumaišykite su cukrumi, varške ir vyšniomis. Įmaišykite išbrinkintą ir ištirpintą želatiną. Masę sukrėskite į žiedo formą ir palikite vienai valandai šaltai. Tuomet kelioms sekundėms pamerkite į karštą vandenį ir iškrėskite ant lėkštės. Papuoškite plakta grietinėle, vyšniomis ir mėtų lapalais.

Vyšnių sriuba su vynu

Reikės: 1,5 ltr. vandens, 2 svarų vyšnių be kauliukų, 2/3 puodelio cukraus, 1 šaukšto cinamono, 3 šaukštų krakmolo, 1 puodelio raudonojo vyno (pusiau saldaus).

Užvirinkite pasaldintą vandenį. Suberkite vyšnias ir virkite apie 7 minutes. Tuomet maišydami sriubą supilkite nedideliame vandens kiekyje ištirpintą krakmolą. Užvirinkite. Įmaišykite cinamoną, supilkite vyną. Užvirinę iškart nukelkite puodą nuo ugnies. Sriubą galima patiekti ir karštą, ir šaltą.

Lietiniai su vyšniomis ir ledais

Reikės: 2 kiaušinių, šaukšto sviesto, 1 šaukšto vanilinio cukraus, 1 ½ puodelio pieno, 2 šaukštų cukraus, puodelio miltų, 1/3 puodelio krakmolo, 1 šaukštelio kepimo miltelių, vanilinių ledų, puodelio vyšnių be kauliukų.

Sviestą ištirpinkite. Kiaušinius išplakite su cukrumi. Supilkite pieną, sviestą, suberkite miltus ir krakmolą. Labai gerai išmaišykite. Jei teša per kieta, įpilkite dar pieno. Iš paruoštos tešlos iškepkite lietinius. Lietinius pertepkite su cukrumi ištrintomis vyšniomis, sulankstykite. Ant jų uždėkite ledų, pa-

barstykite tarkuotu šokoladu. Lietinius galima užpilti vyšnių likeriu.

Juodos duonos pudingas su vyšniomis

Reikės: šaukšto sviesto, 5 kiaušinių, 1 puodelio cukraus, 6 šaukštų miltų, ½ puodelio juodos duonos trupinių, 10 susmulkintų migdolų, ½ arbatinio šaukštelio cinamono, 1 puodelio vyšnių be kauliukų, juodos duonos trupinių pudingui pabarstyti.

Gera išsukite sviestą ir sukdami įmuškite po vieną kiaušinių trynį ir įberkite vieną šaukštą miltų. Tada dalimis berkite cukrų, cinamoną, duonos trupinius ir migdolus. Iki standumo išplakite kiaušinių baltymus ir įmaišykite į tešlą. Į riebalais pateptą ir trupiniais pabarstytą kepimo formą supilkite pusę tešlos ir pusiau iškepkite (apie 10–15 minučių kepkite 375F temperatūros orkaitėje). Tada sudėkite vyšnias, supilkite likusią tešlą, pabarstykite trupiniais ir toliau kepkite apie 15–20 minučių. Pudingą patiekite atvėsusi, papuoštą plakta grietinėle.

Vyšnių clafoutis

Parinkite vieną svarą itin gerai sunokusių vyšnių, nuskabykite kotelius, išimkite kauliukus, sudėkite dubenin ir užpilkite puodeliu vyšnių trauktinės. Užvirinkite 1 ¼ puodelio pieno su išilgai perpjauta vanilės ankštimi, nukaiskite ir supilkite pusę puodelio grietinės. Atausinus nukoškite. Įmuškite 4 kiaušinius, suberkite puodelį cukraus ir dvi minutes plakite rankiniu plaktuvu.

Nesiliaujant plakti pamažu suberkite 2 šaukštus miltų ir žiupsnelį druskos, palengva supilkite pieną. Ištepkite sviestu apskritą ir negilų kepimo indą, sukrėskite vyšnias su visais syvais, gražiai išlyginkite, užpilkite kiaušinių plakiniu ir 20–25 minutes kepkite 400 F temperatūros orkaitėje. Iškepusi clafouti atausinkite, apiberkite cukraus pudra ir patiekite. Beje, šie vaispyragiai kepami ne tik su vyšniomis, bet ir su vynuogėmis, slyvutėmis, slyvomis ir net su susmulkintais obuoliais bei kriaušėmis.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Kadras iš filmo „Žiedų valdovas. Karaliaus sugrįžimas“

Karaliaus atsisveikinimas su Ravinia

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Filmas „Žiedų valdovas. Karaliaus sugrįžimas“ (angl. „The Lord of the Rings: The Return of the King“). Režisavo: Peter Jackson, J. R. R. Tolkien, Fran Walsh. Vaidina: Elijah Wood, Sala Baker, Sean Bean, Ian McKellen, Christopher Lee, Cate Blanchett, Orlando Bloom. Paskutinė 320 mln. JAV dol. kainavusios trilogijos pagal rašytojo J. R. R.Tolkien knygas dalis, kurioje galutinai paaiškėja, ar hobitui Frodo pavyks sunaikinti visagalį Žiedą ir kokių pasekmių tolesniam jo gyvenimui turės šis žygdarbis.

Praejusį penktadienį šio filmo žiūrėti vykome į Highland Parką – jis buvo rodomas Ravinia muzikos festivalyje. Negailestingi penktadienio vakaro eisimo kamščiai. Įtampa, jaudulys. Jau nusiteikėme pavėluoti... Ačiū Dievui, atvykome pačiu laiku. Scenoje pilnos sudėties orkestras, didingas choras ir ekranas – filmas rodomas gyvai skambant muzikai. Būtent dėl to ir pašventėm tas šešias valandas – dvi kelionei pirmyn ir atgal, keturias – pačiam filmui. Ir tikrai nesigailime. Dabar „Žiedų valdovą“ net sunku būtų žiūrėti kitaip – „koncertinis“ jo variantas labai

įspūdingas.

„Žiedų valdovas. Karaliaus sugrįžimas“ prasidėjo nuo vaizdų iš antrosios dalies, nuo ten, kur buvo sustota. Tik priešingai nei ankstesnėse dalyse, čia beveik viskas sukasi apie karą. Pats karas nykštuko, elfo ir smagiųjų mažųjų hobitų dėka nebuvo nuobodus, tūkstantinių minių efektas darė stiprų įspūdį, tačiau viso šito buvo šiek tiek per daug. Tačiau filmas buvo bene stipriausias iš visų emociškai, aktoriai puikiausiai įsijautė į savo vaidmenis, priversdami mus arba nekęsti jų vaidinamų personažų, arba labai juos palaikyti. Labai jausminga pabaiga, nepaliekanti jokių klausimų.

Bet visgi ne dėl pačios „Žiedų valdovo“ trilogijos štai jau trečius metus važiuojame į Ravinia. Važiuojame dėl kompozitoriaus Howard Shore šiam filmui parašytos muzikos, kurią po žvaigždėtų dangumi atlieka Čikagos simfoninis orkestras, diriguojant šveicarui Ludwig Wicki kartu su jungtiniu choru (Chicago Children’s Choir, Chicago Chorale ir The Lakeside Singers). Šiam vakarui rašyčiau keturis su pliusu ir norėčiau, kad Ravinia toliau tęstų šią „koncertinių“ filmų tradiciją. Šiemet žiūrovai ir klausytojai buvo pamaloninti du kartus – „West Side Story“ ir „The Lord of the Rings: The Return of the King“.

2014-tųjų Ravinia festivalio sezonas ir toliau teikia „Vėjų miesto“ muzikos mylėtojams daug įdomių, atmintinų koncertų.

Štai artimiausi:

rugpjūčio 18 d., pirmadienį – smuikininkas Itzak Perlman ir kantorius Yitzhak Meir Helfgot 8 val. v. paviljone;

rugpjūčio 19 d., antradienį – bliuzų karalius Buddy Guy 7 val. v. paviljone;

rugpjūčio 20 d., trečiadienį – sopranas Dawn Upshaw ir „The Knights“ 8 val. v. Martin teatre;

rugpjūčio 21 d., ketvirtadienį – violončelininkas Yo-Yo-Ma ir „The Knights“ 8 val. v. paviljone;

rugpjūčio 22 – 23 d., penktadienį ir šeštadienį – roko grupės „Train“ ir „The Wallflowers“ 7 val. v. paviljone;

rugpjūčio 24 d., sekmadienį – smuikininkė Rachel Barton Pine 2 val. p. p. Bennett Gordon koncertų salėje;

rugpjūčio 25 d., pirmadienį – pianistas Pedja Muzijevic skambins F. Chopin preliudus 6 val. v. Bennett Gordon koncertų salėje.

Bilietus galima įsigyti paštu, elektroniniu paštu arba telefonu **847-266-5100**. Daugiau informacijos apie šio sezono Ravinia festivalio koncertus – svetainėje **www.ravinia.org**.

Brangiai motinai

A † A
KAZIMIERAI INDREIKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukrą DALIĄ, sūnų GEDIMINĄ su šeima bei gimines ir kartu liūdime.

Alida Vitaitė-Dow
Robertas Vitas

www.draugas.org/mirties.html

SVEIKATA

Gydytojai įspėja: palikite savo ausis ramybėje!

Ar dažnai krapštukais valote ausis? Gydytojai jūsų nepagirtų: pasirodo, nereikėtų į savo ausį kišti nieko smulkaus, nes galite sau rimtai pakenkti. Norint suprasti, kodėl nepatartina krapštytis krapštukais ausų, svarbu žinoti, kodėl apskritai ausyse susikaupia sieros. Pasirodo, ji reikalinga mūsų ausų apsaugai.

„Ausų sieros tikslas – išsaugoti švarius mūsų ausų kanalus“, – interneto tinklalapiui „The Huffington Post“ paaiškino Amerikos otolaringologijos, galvos ir kaklo chirurgijos akademijos Klausos komisijos pirmininkas ir Seattle įsikūrusio Švedų medicinos centro Klausos ir kaukolės pagrindo chirurgijos skyriaus direktorius Dougl Backous.

Siera ne tik padeda ausies būgnelį apsaugoti nuo dulkių ir purvo, bet taip pat veikia antibakteriškai ir atlieka lubrikanto funkciją, be to, leidžia ausims išsivalyti pačioms.

Vos siera sudžiūva, kiekvienas žandikaulio judesys – nesvarbu, ar kramtote maistą, ar plepate su draugais – padeda pašalinti ją iš ausų. Anot D. Backous, tuomet siera pakyla aukštyn tarytum eskalatoriumi.

Kai žmogus krapštukais baksnoja į savo ausis, stengdamasis jas išvalyti, sierą, kuri turėtų pati pakilti ir pasišalinti, jis sugrūda gilyn. Taip siera įstringa ten, iš kur negali savaime pasišalinti.

D. Backous paaiškino, kad užstrigusioje sieroje gali kauptis grybeliai, bakterijos ir virusai – visa tai lemia ausų skausmus ir infekcijas.

Sietos stūmimas gilyn gali užblokuoti ausies kanalą, dėl to žmogus gali net apkursti. O krapštant dar giliau, galima net pradurti ausies būgnelį, kas turėtų būti gana skausminga.

„The Huffington Post“ skelbia, kad kasmet apie 12 milijonų amerikiečių apsilanko pas gydytojus dėl sieros kamščių ausyse. Kone 8 mln. kasmet sierą turi pašalinti medikai.

Ausis būtina valyti, jeigu jose juntamas sieros perteklius arba dėl sieros kamščio sutrinka klausą. Tačiau tai daryti reikia ne kišant į jas krapštukus. Netgi patys ausų krapštukų gamintojai savo interneto puslapiuose įspėja, kad jų produktas skirtas ausies išorei, o ne kanalui valyti.

Daugelis žmonių, įnikusių į šią procedūrą, negali liautis to darę. Kodėl? Taip yra dėl užburto rato, kurį patys susikuria. Kuo daugiau trinama ausų oda, tuo daugiau histamino išsiskiria. Dėl to oda sudirginama. Atsitinka panašiai kaip įgėlus uodui – kuo labiau kasoma sugelta vieta, tuo labiau niežti.

Be to, pašalinus ausis drėkinančią sierą jos išsausėja. Todėl kyla didesnis noras į ausis kaišioti krapštukus.

Tiems, kurie negali palikti savo ausų ramybėje, D. Backous siūlo jas plauti namuose pasigaminta priemone, susidedančia iš vienos dalies baltojo acto, vienos dalies medicininio spirito ir vienos dalies kūno temperatūros vandens. Jausdami poreikį išlašinkite po kelis lašelius skysčio į kiekvieną ausį ir taip jas praplausite.

Vis dėlto gydytojas teigia, kad geriausia ausis palikti ramybėje ir išvis nieko į jas nekišti ar nepilti.

Pagal Lietuvos žiniasklaidą

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Lietuvių Fondas kviečia jus į ypatingą vakaronę su Algirdu Kaušpėdu!** Rugpjūčio 22 d., penktadienį, Lietuvių dailės muziejuje, PLC. Pradžią – 6:30 val. v. LF nariams įėjimas nemokamas, visiems kitiems – auka. Daugiau informacijos el. paštu: admin@lithfund.org arba tel. 630-257-1616.

■ **Rugpjūčio 24 dieną, tuoj po šv. Mišių,** Lemonto Kryžių kalnelyje bus šventinamas Lietuvos Dukterų draugijos koplytstulpis „Į šviesią ateitį“, kurį padarė ir paaukojo dr. Romas Povilaitis. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti šventinimo apeigose. Po to galėsime pabendrauti PLC rengiamoje gegužinėje.

■ **Čiurlionio galerija Jaunimo centre** (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) rugsėjo 5 d., penktadienį, maloniai kviečia į 2014–2015 metų sezono atidarymą. Sezoną atidarysime Daivos Karužaitės, Virginijos Norbuta, Leonos Petreikytės-Siliūnienės ir Magdalenos Stankūnės paroda „Sudie, brangioji vasara“. Parodos atidarymas 7:30 val. v.

■ **Baltijos kelio 25 metų sukakties paminėjimą rugpjūčio 23 d. Daley Center Plaza, Čikagoje, JAV LB Lemonto apylinkė organizuoja autobusą ir ragina JAV LB narius kuo gausiau dalyvauti.** Autobusas nuo Pasaulio lietuvių centro išvažiuos 1 val. p. p., iš miesto centro atgal į Lemontą – 6 val. v. Bilieto kaina 10 dol. Registruokitės skambindami Aleksui Kalvaičiui: **847-863-4991**.

www.draugas.org/kalendorius

■ **Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), rugpjūčio 15 d.,** penktadienį, 9 val. r. švęsime Žolines, Šv. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų šventę. **Rugpjūčio 17 d.,** 10 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys.

■ **Rugsėjo 21 d.,** sekmadienį, 2 val. p. p. bažnyčioje vyks iškilmingos parapijos šimtmečio šv. Mišios, kurių pagrindinis celebrantas bus kardinolas Francis George, OMI.

■ **Rugsėjo 28 d.,** sekmadienį, 1 val. p. p. Mayfield Banquet Hall (6072 S. Archer Ave., Chicago, IL) vyks parapijos šimtmečio pokylis. Bilietus galite įsigyti pas Viktorą Kelmelį (tel. 773-376-3928) arba klebonijoje (tel. 773-523-1402).

■ **Rugpjūčio 23 d.,** šeštadienį, 3 val. po pietų parodos „No Home To Go To: The Story of Baltic Displaced Persons, 1944–1952“ pristatymas Daley Plaza, 50 W. Washington St., Chicago.

■ **Rugpjūčio 24 d.,** sekmadienį, 2 val. po pietų parodos „No Home To Go To: The Story of Baltic Displaced Persons, 1944–1952“ atidarymas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

Daugiau informacijos tel. **773-582-6500** arba el. paštu: **info@balzekasmuseum.org**

LR gen. konsulate New Yorke – vakaronė su A. Kaušpėdu

Šiais metais sukanka 25 metai nuo Baltijos kelio, tos įsimintinos dienos, kai trys Baltijos tautos gyva rankų grandine apjuosė savo valstybes.

Rugpjūčio 28 d. 6.30 val. v. Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate New Yorke vyks susitikimas su Algirdu Kaušpėdu – architektu, legendinės roko grupės „Antis“ įkūrėju ir dainininku, Lietuvos Sąjūdžio iniciatyvinės grupės nariu, Vilniaus miesto garbės piliečiu. A. Kaušpėdas padės mums prisiminti tas brangias Sąjūdžio akimirkas, dalinsis savo prisiminimais. Susirinkusius taip pat sveikins Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas Marius Kasniūnas.

Renginį rengia LF kartu su LR gen. konsulatu New Yorke

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

J. E. vysk. Paulius Baltakis, OFM, Šv. Sosto paskirtas išeivijos lietuvių katalikų vyskupu nuo 1984 m. iki 2003 m. šiais metais švenčia 30 metų vyskupystės bei savo garbingo 90 metų amžiaus jubiliejus.

Didžiausias vyskupo Baltakio ganytojiškasis darbas ir misija išeivijoje vyko tuo metu, kai Lietuva buvo prislėgta sovietinės okupacijos, kai Lietuvos katalikų Bažnyčia ir tikinčiųjų teisės buvo niekinamos. Per savo asmenybę ir autoritetą jis vienijo išeivijos lietuvių katalikus laisvajame pasaulyje ir tarp jų tapo Lietuvos katalikų Bažnyčios pagrindžio balsas.

Vysk. Baltakio pagerbimas organizuojamas 2014 m. rugpjūčio 30 d. su padėkos Mišiomis ir iškilmingais pietumis lietuvių pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte, Maine, JAV.

JAV lietuviai kviečiami dalyvauti šv. Mišiose (12 val. p. p.) ir vaišėse (1 val. p. p.), kuriose pagerbsime mūsų T. Paulių. (The Franciscan Guest House of Kennebunk, PO Box 273, 26 Beach Ave, Kennebunk Beach, ME 04043). Pokylio pietų kaina 25 dol. asmeniui.

Pagarbiai Kristuje,
prel. Edmundas J. Putrimas

100th
Lithuanian Days!
Sat./Sun. August 16-17, 2014
Schuylkill Mall. Frackville. PA
www.kofl144.weebly.com

T. Daukanto jūrų šaulių kuopa, š. m. **rugpjūčio 17 d. 12 val. p. p. kviečia į gegužinę,** kuri vyks Ateitininkų namuose, 1380 Castelwood Dr., Lemont. Švęsime **ŽOLINĘ.** Atsisveikinimo su želmenimis bei gėlėmis šventę. Gersime žolelių arbatą, šaltą alų. Mėgausimės gardžiu maistu. Šventės metu veiks loterija. Vyks tautodailininkų mugė. Visus linksmins Ligita ir Algimantas Barniškiečiai. Visi laukiami. Tel. pasiteirauti: **773-550-4609**

Lietuvos Respublikos garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė apsilankė Clevelando *Maltz Museum of Jewish Heritage* ir dalyvavo filmo *Yael Bartana: Inferno* pristatyme. Muziejaus įkūrėjas Milton Maltz yra litvakų iš Vilniaus palikuonis; jis įkūrė ne tik Maltz šeimos fondą ir muziejų, bet taip pat pagarsėjusį *International Spy Museum of Washington, DC* bei *Rock and Roll Hall of Fame and Museum*.

George Brown nuotraukoje (iš k.): LR garbės gen. konsulė I. Bublienė, muziejaus steigėjas Milton Maltz, imigracijos advokatė Margaret Wong ir radijo programos „Going Global“ vedėjas David Delgato.